

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. VI. Ad licitè recipiendos majores Ordines, requiritur titulus congruæ
sustentationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

probitatem vitæ requirit, sed etiam doctrinam seu scientiam.

& Conc. Trident.

Quod probè intelligens Conc. Trident. supra c. 2. sic ait: Quicumque post hac ad Ecclesias Cathedrales erit assumendus, is non solum natalibus, aetate, moribus & vitâ, ac aliis, quæ à sacris canonibus requiruntur plenè sit præditus, verùm etiam in sacro Ordine antea saltem sex mensium spatio constitutus. . . . Scientiâ vero præter hæc huiusmodi polleat, ut muneris sibi inveniendi necessitati possit satisfacere: ideòq; antea in Vniuersitate Studiorum Magister sive Doctior, aut Licentiatus in sacra Theologia, vel iure Canonico merito sit promotus, aut publico alicuius Academiæ testimonio idoneus ad alios docendos ostendatur. Quòd si Regularis fuerit à Superioribus sua Religionis similem silentem habeat.

morum, & scientia. Sequitur 3. scilicet congrua sustentatio, pro qua instituitur

CONCLUSIO VI. Ad licitè recipiendos majores Ordines, requiritur titulus congruæ sustentationis.

Congruam sustentationem voco, sustentationem sine dedecore statûs sacri seu gradûs Ecclesiastici, id est sine mendicatione, aut fordido aliquo questu. Ita colligo ex Trident. sess. 21. de reform. c. 2. in principio: Cum non deceat (inquit) eos, qui divino ministerio adscripti sunt, cum Ordinis dedecore mendicare, aut fordidum aliquem questum exercere.

131. Que sit hęc congrua sustentatio ex Trident.

129. Ad quem spectet has qualitates inquire, ex Trident.

Quæris à me, ad quem spectet has qualitates inquirere seu examinare? Respondeo verbis Trident. supra: Quorum rerum instructio, si eius notitia nulla aut recens in Curia fuerit, à Sedis Apostolicæ Legatis seu Nuntiis Provinciarum, aut eius Ordinario, eòq; deficiente, à vicinioribus Ordinariis sumatur.

Que sit forma observanda in hoc examine, ex Trident.

Queris rursum, quæ sit forma observanda in hoc examine? Respondeo rursum verbis Concilii Trident. sess. 24. c. 1. de reform. Quoniam verò in somno de prædictis omnibus qualitatibus gravi idoneoq; honorum & doctorem virorum testimonio, non uniformis ratio ubique ex nationum, populorum ac morum varietate potest adhiberi, mandat sancta Synodus, ut in Provinciali Synodo per Metropolitanam habenda, præscribatur quibusque locis & provinciis propria examinis, seu inquisitionis aut instructionis faciendæ forma. Sanctissimi Romani Pontificis arbitrio approbanda, quæ magis eisdem locis utilis atque oportuna esse videbitur &c.

130. Et Bulla 6. Greg. XIV.

Verum (inquit Gregorius 14. Bulla: Omnis Apostolica, 6. apud Cherubinum, § 4.) neque id hæcenus, nisi à paucissimis factum est, neque spes est, nisi longissimo temporis spatio, ut ab omnibus fiat, atque interim dum certa examinis sive inquisitionis ratio à Provincialibus Conciliis expectatur, perit uber ille fructus, qui ex tam utilibus Concilii Generalis decretis sperare posse videbatur &c.

Optimum est servare receptam praxim.

Hinc ibidem præfatus Pontifex §. 5. designat personas, quibus committenda erit instructio & examen extra Curiam Romanam. Et §. 6. quibus in Curia Romana. Deinde §. 7. formam instructionis & examinis præscribit, & §. 8. sequentibus alia plura disponit circa hanc rem, quæ ibi videri possunt, quia nimis longum foret ea hic referre, & fortè sine fructu, quia non invenio apud Cherubinum publicationem istius Bullæ.

Optimum sanè est, in omnibus prædictis diligentis seu inquisitionibus servare receptam praxim & consuetudinem loci, in quo aliquis est initiandus primâ Tonsurâ, promovendus ad minores vel majores Ordines, aut certè Episcopus consecrandus. Hæc sufficiant de duabus prioribus qualitatibus, scilicet probitate

& s. Hieronymus.

Audi Hieronymum de septem Ordinibus Ecclesiæ c. 5. (& referatur dist. 93. cap. Dicom, 23. §. Nunc autem Mendicant infelix Clericus in plateis & civili (aliàs, servili) operi mancipatus, publicam à quolibet deposcit alimoniam (aliàs, elemosinam) Et quidem ex eo despicitur canonicis sacerdotule officium, dum misericordia à soluto, iuste putatur ad hanc ignominiam devinisse.

132. Quis censetur exercere fordidum questum.

Rogas à me; quis censetur exercere fordidum questum? Respondeo; qui illicitis vacat negotiationibus, ut contractibus usurariis, simoniaciis, & similibus, de quibus loquitur Gelasius Papa in Epist. ad Episcopos per Licetianam c. 17. (& referatur dist. 88. cap. Consequens, 2.) ibi: Consequens est, ut illa quoque, quæ de Picens partibus nuper ad nos missa relatio nunciavit, non prætereunda putaremus: id est, plurimos Clericorum negotiationibus inonestis & lucra turpibus immineere (aliàs, inhiare) nullo pudore cernentes Evangelicam lectionem, quæ ipse dominus negotiatores è templo verberatos flagellis asseritur expulisse; nec Apostoli verba recolentes, quibus ait: Nemo militans Deo implicat se negotiis secularibus. Psalmistam quoque David furdâ dissimulantes aures cantantem: Quoniam non cognovi negotiationes, introibo in potentias Domini. Proinde huiusmodi ab indignis post hæc questibus non veniunt abstinentium, & ab omni cuiuslibet negotiationis ingenio vel cupiditate cessandum: aut in quocumque gradu sint positi, mox à Clericalibus officiis abstinerere cogantur: quoniam domus Dei, domus Oratoris, & esse debet & dici, ne per officia negotiationis potius sit latronum spelunca.

Quis censetur exercere fordidum questum.

c. 2. dist. 88.

133. Enumerantur fordidi questus, quæ dedecent statum Ecclesiasticum ex Concil. Mogunt.

Sed placet distinctius enumerare fordidos questus, & turpia lucra, quæ dedecent statum Ecclesiasticum ex Conc. Moguntiaco 1. tempore Leonis III. & Caroli Magni cap. 14. ut referatur extra, Ne Clerici vel Monachi cap. 1. Multa sunt negotia secularia, de quibus pauca perstringamus, ad quæ pertinet omnis carnalis concupiscentia. Quicquid plus iusto appetit homo, turpe lucrum est: Munera iniuste accipere, vel etiam dare: Pro aliquo seculari questu, pretio aliquem conducere:

Contentiones, vel lites, vel rixas amare: In placitis secularibus disputare, excepta defensione Orphanorum aut viduarum: Conductores secularium rerum aut procuratores esse: Turpis verbi vel facti esse ioculatorum, vel iocum secularium diligere: Aleas amare: Ornamentum inconueniens proposito suo querere: In deliciis vivere velle: Gulam & ebrietatem sequi: Pondera iniusta vel mensuras habere: Negotium iniustum exercere: Nec tamen iustum negotium est contradicendum (aliàs, est eis contradicendum) propter necessitates diversas, quia legimus Sanctos Apostolos negotiati (aliàs, negotiatores) fuisse: & in Regula beati Benedicti precipitur provideri, per quorum manus negotia Monasterii procurantur: Canes & (aliàs, vel) aves sequi ad venandum: & omnibus quibuslibet causis superfluis interesse. Ecce talia & his similia, ministris altaris Domini & Monachis omnino contradicimus, de quibus ait Apostolus: Nemo militans Deo implicat se negotiis secularibus.

Ubi Gloss. verb. Apostolos: Paulum scilicet 2° 1. c. 1. in fine, ibi: Quia enim per turpe lucrum in Ecclesiasticis rebus efficiuntur, aliena consistunt à Deo: ad vitam verò huius necessitatem studia sunt diversa. Ex his ergo qui viderit acquirat corporis oportuna. Aut enim Apostolus: Ad ea quae mihi opus erant, & his, qui mecum sunt, ministraverunt manus istae.

Ubi Gloss. verb. Necessitatem. Quasi, inquit, dicat: quid faciet ergo Clericus, si habeat pauperem Ecclesiam? Respondeo: querat victum artificio honesto, ut 9° 1. dist. Clericus victum & vestimentum sibi artificio vel agricultura, absque officio sui dimittat detrimento, patet. Ita Conc. Carthag. 4. cap. 52. Igitur congrua sustentatio non excludit artificium honestum vel agriculturam, sed mendicationem & sordidum quæstum. His prænotatis circa explicationem nominis, ad rem ipsam accedamus.

Non fuisse licitum, etiam ante Conc. Trident. suscipere Ordines absque aliquo titulo, ex quo Clericus posset congruè sustentari, colligunt DD. ex Concilio Chalcedonensi, in quo can. 6. (& refertur dist. 70. cap. 1.) sic statutum est: Neminem absolute (id est, sine titulo) ordinari Presbyterum, vel Diaconum, vel quemlibet in Ecclesiastica Ordinatione constitutum, nisi manifestè in Ecclesia civitatis, sive possessionis (id est, patrimonii) aut in Martyrio (id est, ubi sunt reliquiae Martyrum, vel in Ecclesia Regulari) aut in monasterio, qui ordinatur, mereatur Ordinationis publicata vocabulum. Eos autem, qui absolute ordinantur, decrevit sancta Synodus vacuam (quoad executionem, non quoad characterem) habere manus impositionem, & nullum tale factum valere ad iniuriam ipsius, qui eum ordinavit.

Ubi Gloss. verb. Ad iniuriam: Et etiam, inquit, suum delictum, quia se sic permisit promovendi, aliàs alterius odio non debet alius prægravari, Cod. de inoff. test. Si quis in suo. extra de His qua fiunt à majori parte Capituli, c. Quæsit, in fine.

Idem statuit Urbanus 2. in Conc. habito

Congrua sustentatio non excludit artificium honestum vel agriculturam.

134. Olim nemo poterat ordinari sine aliquo titulo, ex Conc. Chalced.

135.

Placencia, ut refertur eadem dist. c. 2. Sanctorum, inquit, canonum status confirmacione decernimus, ut sine titulo sacra Ordinatione habeatur. Ergo tunc temporis ordinati sine titulo ipso iure erant suspensi ab executione suorum Ordinum.

Atque hanc Constitutionem, etiam de minoribus Ordinibus, intelligit Gloss. in præfatum cap. 1. verb. Neminem, dicens: Etiam in minoribus Ordinibus non debet ordinari, arg. 12. q. 1. Videntes. 32. dist. Si qui verò; eum enim habet officium in Ecclesia, ergo & beneficium debet habere, extra de Præbend. Dilectus. extra de Finis Presby. proposuit, ne dicatur mendicari in placet ipsius Clericus, ut 93. dist. Diacom.

Pro eadem sententia Sanchez de Ord. c. 1. dub. 37. n. 1. citat Panormitanum c. 2. de Præb. n. 2. & Hugonem cap. Neminem, dist. 70. Ex alterius probatur; quia c. 2. de Præbendis, dicitur: Non liceat ulli Episcopo ordinare Clericos, & eis nullas alimonias præstare; sed duorum alimoniam eligat: vel non faciat Clericos, vel si fecerit, de illis unde vivere possint. Ubi jus generaliter de omnibus Ordinibus loquitur.

Similiter generaliter loquitur cap. 1. dist. 70. ut patet ex verbis mox relatis. Ubi etiam cap. Cum secundum, 16. de Præb. Cum secundum Apostolum, qui altari servit, vivere debet de altari: & qui ad onus eligitur, repelli non debet à mercede: patet à simili, ut Clerici vivere debeant de patrimonio Iesu Christi, cuius obsequio deputantur, ut ipsa nominis ratio persuadet &c. Licet autem Prædecessores nostri Ordinationes eorum, qui sine titulo promoventur, in iniuriam Ordinationis esse voluerint & inanes: Nos tamen benignè accipientes, tandem per Ordinatores, vel ipsorum eorum provideri volumus ordinatis, donec per Ecclesiastica beneficia consequantur. Ita Innocentius 3. Zamorem, Episcopo. Commutatam poenam suspensionis, in poenam sustentationis, poenam Ordinatorum, in poenam Ordinationis.

Nihilominus opposita sententia omnino tenenda (inquit Sanchez supra n. 2.) & Ideo Episcopus promovens ad minores Ordines aliquid beneficium, & patrimonio, nec peccat, nec tenetur alere sic ordinatum. Quippe cap. Episcopus, 4. de Præbend. solum loquitur de Presbytero & Diacono: Episcopus, inquit, si aliquem sine titulo, de quo necessaria vita percipit in Diaconum vel Presbyterum ordinaverit: tandem ei necessaria subministret, donec in aliqua Ecclesia ei conveniant stipendia militis Clericalis assignet: nisi talis ordinatus de sua vel paterna hereditate substatum vitam possit habere. Ita Alex. 3. in Conc. Lateranensi.

Ubi Gloss. verb. Diaconum, idem, inquit, de Subdiacono, infra eod. Cum secundum. Subscribo verb. textus. Inde est quod cum G. later presertim à Prædecessore tuo fuerit ad Subdiaconatum, nullo præsentante, promovetur: Mandamus operari si eum, hi quibus ex aminationem ipsius duximus committendam, te citato legitime, ut per te ipsum vel alio

neum responfalem interis: & tam fuper idoneitate perfonae, quam etiam fuper quantitate ac qualitate beneficii proponere tibi liceat, quidquid rationabiliter duxeris proponendum, idoneum effe repererint, tamdiu ei vita neceffaria congrue fubminiftrare, donec per te in Zamorensi Ecclefia, vel alia fuerit competens beneficium Ecclefiafticum affectus &c.

Itaque licet priora verba, fuprà allegata prima lententia, videantur effe generalia, fatís determinantur per hæc pofteriora ad facros Ordines, ut proinde merito Summarium capitis dixerit: *Ordinatio ad facros per Epifcopum fine titulo, nomine præfentante, Ordinatio vel fuffeffor compellatur in neceffariis providere, donec titulum habuerit.*

138. Uti etiam rap. 16. eod.

& cap. 37. sed. in 6.

Et fimiliter cap. *Si Epifcopus*, 37. de Præbend. in 6. agitur dumtaxat de Ordinibus facris, ut patet ex ejus verbis, quæ hic exferenda duxi, propter alias quæftiones, quæ ex illis infrà refolvendæ funt: *Si Epifcopus, (inquit Bonifacius VIII.) cui, nullis perfonis expreffis, in genere commiffi, ut vice tua Ordines in tua Diocefi celebraret, ad facros Ordines promoveret quæmpiam, titulum non habentem; ei (cum in culpa fuerit, taliter ordinando eundem) tenebitur vita neceffaria miniftrare, donec fibi per eum, vel alium de competenti beneficio fit provifum. Si vero certas commiffi eidem ordinare perfonas, tu (qui prævidere hoc cafu, an haberent titulum deluiffi) taliter ordinato ad prædicta, donec per te beneficiatus fuerit, obligatus exiftis. Eis autem quibus à Diocefanis datur licentia, ut poffint à quo voluerint Epifcopo ad omnes facros Ordines promoveri: non quæ ordinant, fed qui tribunt licentiam (cum eam dare non debeant titulum non habenti) ad præmiiffa, fi titulum non habent, obligantur. Si autem eadem foret ratio minorum Ordinum, cur Pontifex eorum non memiffet?*

Similiter & Conc. Trid.

Et verò etiam Trident. agens de hac materia, eorum dememinit, ut patet ex feff. 21. de refor. c. 2. ibi. *Statuit fancta Synodus, ne quis deinceps Clericus fæcularis, quavis alius fit idoneus moribus, fcientiâ, & ætate ad facros Ordines promoveatur, nifi prius legitime conftet eum beneficium Ecclefiafticum, quod fibi ad vitam honefte fufficiat, pæcifice poffidere. Ubi loquitur de folis Ordinibus facris feu majoribus.*

139. Non est eadem ratio minorum Ordinum.

Neque eft eadem ratio Ordinum minorum, quia in his exiftens, potest retrocedere ab habitu Clericali; non verò exiftens in illis. Et fanè eflò jura antiqua contrarium ftatuiffent, tamen hodie per contrariam confuetudinem legitime præfcriptam, in hac parte revocata funt.

Navarrus

Hanc confuetudinem teftatur Navarrus lib. 1. Confil. tit. de Temp. Ord. Conf. 14. n. 1. dicens, jure antiquiffimo ftatutum fuiffe, ordinatum fine titulo beneficiâli, vel patrimoniali incurere fufpenfionem ipfo jure; immò, inquit, prædictum cap. *Neminem*, adjunctâ Gloffâ in verb. *Neminem*, idem probat effe dicendum de ordinato ad minores Ordines, cujus tamen contrarium fervatur ubique, idque fervandum

videtur fenfiffe Concilium Trident. quatenus folùm prohibet ordinari fine titulo ad Ordines facros. Hæc ille.

Et confequenter tum Trident. folùm prohibeat ordinari Clericos fæculares, ut patet ex verbis fuprà relatis; ibi: *Clericus fæcularis, liquet profectò; Clericos Regulares poffe ordinari fine titulo beneficiâli, vel patrimoniali, quod etiam ubique fervatur, & procul dubio fervandum eft; intelligendo tamen Regulares profeffos. Et ratio eft, quia in ipsis ceffat adæquatè finis legis, cum per Profeffionem, ut fic dicam, ipsis provifum fit de neceffariis ad honeftam fuftentationem.*

140. Regulares profeffi poffunt ordinari fine titulo beneficiâli & patrimoniali.

Porro quoniam Novitius nondum eft provifum, utpote qui dimitti poffint, & propriâ fponte à Religione exire, ideo de ipsis contrarium declaravit ac decrevit Pius 5. Bullâ: *Romanus Pontifex*, 75. apud Cherubinum, in qua prædictum decretum Concil. Trident. de Clericorum fæcularium ad facros Ordines promotione, extendit ad Clericos Regulares five fæculares; more Religioforum in communi viventes; qui nunquam, feu non nifi ad certum tempus, Profeffionem emittunt.

Secus Novitii, ex Bullâ XII V. 75.

Do verba Pontificis. Nos igitur, qui fingulorum Dei miniftrorum honorem & decus, quantum in nobis eft, finceris exoptamus affectibus, Motu proprio, & ex certa noftra fcientiâ, deq; Apoftolicâ poteftatis plenitudine, hac perpetuò valitura fâctione, decretum prædictum de Clericis fæcularibus loquens; ad omnes & fingulos, etiam cujuscumque Ordinis Clericos Religiofos five fæculares more Religioforum viventes in communi, non profeffos harum ferie extendimus & ampliamus, ac Religiofis & aliis prædictis, non profeffis, ad facros Ordines promoveri, nec non omnibus & fingulis venerabilibus Fratribus noftris Patriarchis, Archiepifcopis, & Epifcopis, gratiam & communionem Sedis Apoftolicæ habentibus, ut Ordines ipfos huiusmodi Religiofis perfonis impendere; nifi obfervatâ formâ dicti decreti, nos virtute fanctæ Obedientiæ, & fub indignationis noftræ pœna interdiciamus & prohibemus, ac contra facientes per annum à præftatione talium Ordinum ipfo iure fufpendimus.

Statuentes & decernentes, promotiones quarumlibet Religioforum perfonarum prædictarum ad Ordines huiusmodi, contra ipfius decreti Conc. Trident. formam, etiam cuiusvis licentiâ illis ab Apoftolica Sede, vel illarum Superioribus cuiuscumque dignitatis, ftatus, gradus & præminentia exiftant, eflò Pontificali dignitate fungantur, vel Cardinalatus honore præfulgeant conceffe, prætextu factas, executione prædictorum Ordinum omnino carere, nullasq; profus & irritas exiftere, ficut promotis perfonas in altaris miniftrio miniftrare non poffe. Quinimo miniftrantes, privilegii, exemptionibus, immunitatibus & aliis gratis Clericis conceffis omnino privati, & irregulâritatis aliâq; in dicto decreto contentas pœnas eo ipfo incurtere, à quibus nifi à Romano Pontifice, vel in motus articulo minime abfolvi poffint.

Per quam utique Constitutionem, ut ad oculum

lum patet, graviori puniuntur predicti Regulares, quam saeculares per Trid. aut alia antiquiora jura, similiter innotet, qui predictos Regulares promovent, quam qui promovent saeculares.

141. Excep-
tū Clericis
Societatis
Jesu per
Bullam
Greg. XIII

Postea tamen Gregor. 13. Bulla: *Ex Sedis Apostolica benignitate*, concessit Clericis Societatis Jesu, ut liberè ordinari possent, quamvis non adhuc solemnè & ultimà professione emissà, emissis tamen simplicibus votis post consuetam probationem, ibi: *Nec non ut ii, qui tria vota predicta in eadem Societate emisserint, de licentia sui Praepositi Generalis ad sacros, etiam Presbyteratus Ordines, etiam ante solemnem professionem emissam, dummodo alias aetate, moribus & doctrinà idonei sint, promoveri valeant, instituta predicta approbantes, tenore praesentium auctoritate Apostolica, quatenus opus sit de novo concedimus. Non obstantibus Constitutionibus Apostolicis, & in specie Constitutione Pii 5. Praedecessoris nostri, quã decretum Concilii Trident. quod incipit, Cùm non deceat, ad Clericos Regulares non professos extendit, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Roma apud sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die ultimà Februarii 1573. Pontif. nostri anno 1.*

142. Quid si in-
valide pro-
fessus susci-
peret Ordines
titulo
paupertatis?

Sed nunquid si aliquis esset professus invalidè, & id probè sciret, suscipiendo Ordines Tit. paupertatis religiosæ, peccaret mortaliter, & incurreret predictas pœnas Pii 5.?

Portel.
Rodrig.
Sayras.

Respondeo affirmativè; nisi professionis invaliditas posset suppleri consensu ipsius professi, & hic eo ipso actu suppleri intenderet. Ita docet Portel verb. *Ordines sacri*. n. 8. Ordinatur enim tunc sinè titulo patrimonii vel Religio- nis; quod est contra jus commune, Rodrig. Addit. ad Sum. tom. 4. c. 65. n. 10. & propterea manet suspensus, Sayras lib. 4. de Cen- s. c. 13. n. 14. Hæc ille. Addo ego; & ordinatur tamquam Clericus Religiosus; ergo incurrit pœnas Constit. Pianaë.

143. An Clericus
saecularis
possit resignare bene-
ficiū
Conc. Trid.

Sed relicto Clerico Religioso, patet ex Tridentino præallegato, Clericum saecularem non posse deinceps ad sacros Ordines promovèri, nisi prius legitimè constet, eum beneficiū Ecclesiasticum, quod sibi ad victum honestè sufficiat, pacificè possidere. Id vero beneficiū (subjungit Conc.) resignare non possit, nisi factà mentione, quod ad illius beneficii titulum sit promotus; neque ea resignatio admittatur, nisi confitito, quod aliunde vivere commode possit, & aliter facta resignatio nulla sit. Patrimonium verò vel pensionem obtinentes ordinari post hac non possunt, nisi illi, quos Episcopus iudicaverit assumendos pro necessitate vel commoditate Ecclesiarum suarum; eo quoque prius perspecto, patrimonium illud vel pensionem verè ab eis obtineri, taliaque esse, quæ eis ad vitam sustentandam satis sint: atque illa deinceps sinè licentia Episcopi alienari, aut extinguì vel remitti nullatenus possint, donec beneficiū Ecclesiasticum sufficiens sint adepti, vel aliunde habeant unde vivere possint, antiquorum Canonum pœnas super his innovando.

144. Quæ pœnas
hic innovet

Circa quæ verba multæ moventur quæstiones & difficultates, ideoque enucleatius hic

sunt explicanda. Vt autem ab ultimis incipiamus: Quærunr DD. quas pœnas, five quorum Canonum pœnas Concilium innovet, nam Canones: *Neminem*, & *Sanctarum*, imponunt ordinato pœnam suspensionis: Canon verò: *Cùm secundum*, ordinanti pœnam sustentandi ordinatum, donec provideat ipsi de congruo beneficio, vel aliunde habeat, unde honestè vivere possit.

Et quidem Concilium intelligendum esse de hac pœna, nemo dubitat; sed Multi (quos vide apud Dianam part. 2. tract. 2. Miscel. res. sol. 5.) docent, de priori pœna non esse intelligendum, citantes Declarationem Card. in hæc verba: *Concilium renovat tantum pœnam cap. Cùm secundum*, in quo commutatur pœna suspensionis, in pœnam seu obligationem pœnalem sustentandi, ita ut secundum hanc sententiam (quæ videtur Diana supra probabilior, & ideo in praxi tutissima) Episcopus teneatur victum præbere ordinato; ipse autem absque ulla suspensione Ordine accepto utatur.

Sed oppositam sententiam docet Noverrus supra n. 4. ubi proposità sibi hac quæstione, ait: Quidquid aliàs visum fuerit, arbitratim respondendum, intelligi debere (Concil. Trident. de utraque (pœna) de pœna ordinandi) de utraque (pœna) de pœna ordinandi, quando solus ordinans est in culpa, decipiendi ordinatum, dicendo, quod habet titulum beneficiarium, vel saecularem sufficientem; de pœna verò cap. *Cùm secundum*, quando solus ordinandus est in culpa, quando solus ordinans non habere ullum titulum, & ignorat illud habere necessariò requisita ad Ordinem suscipiendum; & de pœna utraque, quæ uterque tam ordinans, quam ordinatus in culpa. Ita quod in primo casu, quando solus ordinatus est in culpa, ipse manet suspensus, juxta Canones illos: *Neminem*, & *Sanctarum*, & ordinans manet impunitus. In secundo verò casu, quando solus ordinans est in culpa, ipse teneatur victum præbere ordinato, qui absque ulla suspensione Ordine accepto utatur. In tertio verò, cùm uterque est in culpa, uterque pœnari, ita ut ordinatus maneat suspensus per predictos duos Canones: *Neminem*, & *Sanctarum*, ordinans autem teneatur ei victum præbere, juxta dictum cap. *Cùm secundum*.

Pro qua nova & vera resolutione factè oportet correctio juris est vitanda, cùm rationabiliter possunt reconciliari, cap. *Cùm ex parte*, de Elect. in 6. & l. 1. C. de Inoff. dotib. & quod non est præsumendum velle Legislatorem canonem esse destruerè jura antiqua, cap. *rescripta vestra*, 2. de Elect. & leg. *si quando* C. de Inoff. testa. & ita non est præsumendum predictum Concilium voluisse delere predictos Canones, quatenus conciliari possunt: & quod ob solam culpam ordinati, non est puniendus ordinans, nec contra ob solam culpam ordinantis, ordi-

natus; neque alter eorum debet esse impunitus, eò quòd alter puniatur juxta leg. *Gracchus*, C. ad leg. Jul. de Adul. & quod Cælestinus dixit in cap. *Quæsit*, de His quæ fiunt à majori parte, peccata suos Auctores tenere debere, nec pœnam ulterius protrahendam, quàm delictum fuerit in excedente repertum. Haculque Navarrus.

147. Declaratio Card. in oppositum non est authentica.

Quam etiam sententiam amplexi sunt alij plures & graves Auctores, quos vide apud Diamam supra, qui dicunt illam declarationem non constare authenticè; quod ego facile credidero post Constitutionem Urb. VIII. de qua non semel in hoc opere fecimus mentionem; ut proinde judicem, etiam hanc sententiam satis probabilem esse; tum, quia planè convenit, ut non solus Episcopus, malâ fide ordinans, puniatur; sed etiam Clericus, malâ fide suscipiens Ordines; tum, quia Concilium ait: *Antiquorum Canonum pœnas super his innovando*; jam autem juxta priorem opinionem non innovat pœnas, sed unicam pœnam, scilicet obligationem impositam Episcopo.

Quam vim habeat ly *Innovat*.

Et aliudè ly *Innovat*, non habet tantùm vim confirmandi pœnas tunc extantes, sed reparandi etiam alias revocatas & extinctas; sic quippe innovatio privilegiorum, secundùm communem sensum Doctorum, non solùm afficit privilegia adhuc extantia in suo robore, sed etiam privilegia dudum extincta. Ac proinde nulla est ratio ly *Antiquorum Canonum*, potius referendi ad can. *Episcopus*, qui est Alex. III. & can. *Cum secundum*, qui est Innoc. III. quàm ad can. *Neminem*, qui est Conc. Calced. & can. *Sanctorum*, qui est Urb. II. immo magis propriè (ut vult Averſa q. 3. secl. 10. §. Et hoc quidem) ad hos, tamquam vetustiores, quàm ad illos, utpote recentiores, extenditur.

148. Obediunt rationes Navarri parum probare.

Quòd attinet ad rationes Navarri, supra ex ipso allegatas, meo judicio, salvo meliori, parum probant; nam aliud est corrigere & destruere jura antiqua, aliud non innovare jura antiqua priùs destructa; hoc, secundùm priorem sententiam, facit Trident. minimè illud; cùm ante Trident. canones *Neminem*, & *Sanctorum*, jam forent correcti & destructi per canonem *Cum secundum*.

Deinde, etiam secundùm priorem sententiam, ob solam culpam ordinati, non puniuntur ordinans; nec ob solam culpam ordinantis puniuntur ordinatus; neque ordinatus impunitus est, quia puniuntur ordinans; sed ordinans malâ fide, propter propriam culpam puniuntur; quippe si faceret bonâ fide, non obligaretur ad sustentationem, ut ipse Navarrus supra docet.

Et consimiliter, non puniuntur ordinatus, etiam in secunda sententia, ob solam culpam ordinantis; quia teste Navar. supra, si ordinatus processit bonâ fide, neque secundùm illam sententiam incurrit suspensionem, multò minùs in secunda sententia. Quòd autem in secunda

sententia non puniatur, etiam dum malâ fide procedit; non fit ex eò, quòd ordinans puniatur; quia fieri posset, quòd nec ille puniretur, si videlicet processisset bonâ fide, ut mox dictum est; sed quia Innoc. 3. miriùs voluit cum ordinato agere, quàm cum ordinante, eò, quòd ordinans, sicut superiùs adhuc dixi, ex officio obligetur conferre Ordines, juxta leges ab Ecclesia præscriptas; ordinatus autem, quàmvis etiam juxta leges eadèdem, teneatur Ordines suscipere, non tamen ex officio seu speciali aliquo titulo, & ideo minùs peccat, adeoque minùs meretur puniri, ut propterea Innoc. judicaverit sufficere pœnam, ab Episcopo, quem decepit, juxta quantitatem delicti, imponendam.

Quæris à me, unde sciam, quòd Episcopus, procedens bonâ fide, non obligetur ad sustentationem?

Respondet: ex cap. *Si Episcopus*, de Præb. in 6. superiùs allegato, ibi: *Et cùm in culpa fuerit taliter ordinando eundem tenebitur vitæ necessaria ministrare*. Ergo si non fuerit in culpa non tenebitur vitæ necessaria ministrare. Breviter; quia hæc obligatio est pœnalis propriè dicta, quæ non infligitur sinè propriè dicta culpa. Neque constitutio pœnalis extendenda est, sed potius restringenda. Vide Navar. supra cons. 46. quem sequitur Sanchez de Ord. cap. 1. dub. 34. n. 7.

Ex quo inferet n. 8. quòd, si Episcopus ordinet habentem beneficium; vel patrimonium, quod tamen calu postea deperdat, non teneatur Episcopus alere ordinatum; quia nullam ordinando contraxit culpam.

Contrarium videtur dicere Gloss. cap. *Tuis*, 23. de Præb. verb. *De patrimonialibus* ibi: *Sed quid si patrimonium istorum periret chasmate, vel alluvione, nunquid tenebitur istis providere? Dominicalis questio consuevit esse, tamen satis videtur, quòd Episcopus debeat eis providere in beneficio Ecclesiastico; quia cùm isti ad sculum redire non possint, redundaret in approprium Ordinis clericalis*.

Respondet Sanchez supra; id intelligendum esse de generali obligatione, quæ tenetur Episcopus pauperibus subvenire, & non de speciali obligatione, consurgente vigore Ordinationis, & sic se explicat Gloss. cap. *Cum secundum*, verbo: *Donec per te*, ibi: *Quid si Episcopus ordinavit eum ad aliquem titulum, & ille est evictus ab eo, nunquid Episcopus tenetur de evictione? Arg. quòd non, quia donator non tenetur de evictione &c. Dixit vnic. quòd Episcopus specialiter non tenetur; si dedit ei beneficium sufficient, & factum sit insufficient & extinatum &c. tenetur tamen generali obligatione, quia tenetur providere & ordinare Ecclesius omnes sui Episcopatus, de consec. dist. 1. cap. Omnes. Pro qua explicatione citat ibi Sanchez alios graves Auctores; & testatur esse communem.*

Ceterùm quando censetur proprius Episcopus esse in culpa, & per consequens alere teneatur, dum suo subdito dat literas dimissorias, & ordinatur ab alio Episcopo sinè beneficio, aut patrimonio.

149. Episcopus procedens ex bona fide non obligatur ad sustentationem. ex cap. 17. de Præb. in 6.

150. Quid si post Ordinationem beneficium vel patrimonium deperdat.

151. Quando censetur proprius Episcopus esse in patrimonio.

in cul'pa, ex c. 37. de Præb. in 6.

patrimonio, satis manifestè patet ex cap. Si Episcopus, de Præb. in 6. superius allegato. Tantiùm addo: Si dicat proprius Episcopus in dimissoriis: Si ad hoc idoneus & debet inuitatus reperitus fuerit, tenetur ordinans alere; quia tenebatur examinare, & per consequens fuit in culpa, saltem quo ad forum externum; immo etiam internum, nisi ignorantia aut inadvertentia invincibilis excuset; & quia hæc in foro externo non facillè præsumitur, ideo cogere alere; argumento cap. Cùm secundum, de Præb. in fine ibi: Scitatis pro certo, quòd si per examinationem eorum fuerit reperitus idoneus, & tu ei juxta mandatum nostrum neglexeris providere, cum hoc nobis per litteras eorum innotuerit, ad id exequendum, te per districtiorem Ecclesiasticam compellemus.

152. Obligatio providendi transit ad successorem.

Sciendum porò hanc obligationem providendi, quàmvis sit pœnalis respectu ipsius Ordinatoris, tamen transire ad successorem ejus, ut patet ex dict. cap. Cùm secundum, ibi: Nos tamen benignius agere cupientes, tãdiu per Ordinatos vel successores eorum provideri volumus ordinatis, donec per eos Ecclesiastica beneficia consequantur.

Ubi Gloss. verb. Successor, interrogat: Sed quare convenitur hic successor ex delicto defuncti, cum regulariter crimina morte extinguantur, 23. dist. Quorundam, & C. Si reus vel accus. mort. fue. l. 2. & successor non convenitur ex delicto defuncti, C. Ne ex delict. defun. l. unica?

Respondet: Ne in clerici opprobrium mendicare cogantur, 93. dist. Diaconi. Vel dic, quòd non tam successor, quam Ecclesia puniuntur in hoc casu, quæ non resistit Episcopo in tali promotione, nam sine consilio Ecclesie non facit Ordinationem, 24. dist. cap. penult. Unde puniuntur si ei delinquenti non resistit, 2. q. 7. c. Quapropter. Et hoc intelligo, quando ipse Episcopus Examinavit, si autem alii examinaverunt, ipsi tenebuntur, 54. dist. Si servus, 24. dist. Quando. Et hoc innuit, quòd dicitur infra, Nullo presentante. Hæc Gloss.

Et ratio est; quia quando alius præsentat, ejus, & non Episcopi est inquirere titulum; adeoque Episcopus non est in culpa, si absque titulo ordinetur, sed qui præsentavit; & ideo, juxta superius dicta, Episcopus non puniuntur, sed potiùs præsentans.

153. Prius debet compelli hæres quam successor. Sanchez. Imola. Hostiensis. Panor.

Notat autem Sanchez supra n. 12. ex Imola, Innoc. & Hostiensis in dictum cap. Cùm secundum, priùs debere compelli hæredem in bonis patrimonialibus Episcopi ordinantis, quàm successorem; quia ex quasi contractu videtur descendere hæc obligatio. Additque Hostiensis, quòd ordinans priùs debet compelli, etiamsi esset depositus, vel qualitercumque amotus ab Episcopatu; licet Panor. dicto cap. Cùm secundum, n. 11. dicat, id esse verum, quando Ecclesia Cathedralis est pauper; nam si habeat, unde alar, priùs ipsa, quàm hæredes, debet compelli; quia tunc obligatio est realis Ecclesie, & non personalis Ordinatoris. Immo si ordinatus ex negligentia non petat hæc alimenta ab Ordina-

to, & hic postea depauperetur, potest petere à successore. Sic Imola cum Innoc. dicto Cap. Cùm secundum, n. 9.

Si autem à me queritur; an omnibus ordinatis eadem sint alimenta præstanda? Respondeo cum Gloss. supra: In hac provisione dignitas promoti est attendenda, arg. 41. dist. Non cogantur ff. de lu. l. Sed & si susceperit §. 2. & infra c. De multa. Item considerantur facultates Ecclesie, arg. ff. de Adm. tu. l. Cùm plures, §. Cum tutor, & ff. de Rel. & sumpt. su. Si quis sepulchrum, §. Sumptus.

Et alia Gloss. cap. Episcopus, eodem, verb. Necessaria, inquit; Consideratis facultatibus Ecclesie & dignitate ipsius Clerici, arg. ff. de ali. vel ali. leg. Cùm alimenta. Comprehenduntur autem ista his alimentis cibaria, vestes, habitatio, medicus, medicina; ut latius probat Imola dicto cap. Episcopus, n. 5. & Panorm. dicto cap. Cùm secundum, n. 9.

Quale ergo, interrogat aliquis, requiritur beneficium vel patrimonium? Nonne enim in his attendenda est dignitas promovendi? Atque te resolutionem.

Adverte primò; quòd ait Navar. supra Cor. fil. 14. n. 2. Secundum antiquos Canones beneficium quilibet titulus beneficiarius Ecclesiasticus, vel patrimonialis etiam secularis, non oportet quòd titulus sit beneficiarius Ecclesiasticus, & sufficiens ad sustentandum ordinatum, & quòd non sufficiat titulus penitentiæ vel patrimonij secularis, adeò quòd vidimus Patrem Episcopatus Palentini, negat fuisse Ordinationem ad primum Sacrum, ob defectum tituli, cuidam. licet haberet patrimonium trium trium millium scutorum, & quidem Hæc ille.

Sed verius apparet, quòd etiam per aliquo requiratur beneficium, aut patrimonium sufficiens ad sustentationem; quàmvis enim in cap. Neminem, & cap. Sanctorum, id non exprimitur, ratio tamen postulat, scilicet ne Clerici in opprobrium Ordinis cogantur mendicare, cogere autem mendicare, si sit esse beneficium, vel patrimonium insufficientis ad sustentationem.

Deinde expressum habetur cap. Episcopus, de Præb. ibi: Tandem ei necessaria subministrantur donec in aliqua Ecclesia ei convenientia stipendia ministeria clericalia assignent. Et cap. Tuis, 23. eod. tit. quentis tenoris: Tuis questionibus respondens, quòd Clericos in minoribus Ordinibus constitutos, de patrimonialibus bonis habentes, unde possunt congruè sustentari, etsi nondum fuerint beneficiarii Ecclesiastici, ad superiores potest Ordines promoveri. Ubi Gloss. verb. Congruè sustentari, ait: Aliis non debet ipsum promoveri, quòd si fuerit, tenetur ei ad supplementum.

Adverte secundò; licet jure antiquo non sufficeret

157. An sufficiat collatio beneficii abique possessione. sufficeret titulus beneficii in spe, puta quod ordinandus haberet literas expectativas ad beneficium, esto etiam jam foret approbatus idoneus per executorem, sed requireretur titulus in re; attamen fat erat titulus beneficii verè & legitime acquisitus per legitimam collationem, tamen nondum acquisivisset possessionem; quia per solam collationem abique possessione, jus acquiritur in re in beneficio, & verè dicitur beneficiatus, ut patet ex cap. ultimo de Concess. Præbend. in 6. in fine ibi: ut

omnes hujusmodi gratia (quarum ratione tunc non erat ad collationem processum, & sic per consequens jus in re non fuerat ipsi impetrantibus acquisitum) intelligantur penitus revocata.

Ergo si fuisset ad collationem processum, per consequens jus in re fuisset ipsi impetrantibus acquisitum; juxta Gloss. cap. penult. de Præbend. in 6. verb. Collatio. Ubi sic ait: Quia si præcessisset collatio, jus habuisset non ad rem, sed in re. Et ratio est (inquit Sanchez supra cap. 34. n. 5.) quia actionem habens, rem ipsam, pro qua competit, habere videtur, cap. Qui actionem de Reg. Juris in 6. Hæc ille.

158. Sed ego hoc cap. non invenio sub illo titulo; sed ff. eod. l. 15. sic lego. Is qui actionem habet ad rem recuperandam, ipsam rem habere videtur. Et verò quid juvat habere jus in re, si non speretur pacifica possessio beneficii & receptio fructuum, qui sunt necessarij, ut ordinatus honestè possit vivere, & non cogatur mendicare?

Et hinc merito, quidquid sit de jure antiquo, Tridentinum supra postulat pacificam possessionem beneficii, non cujuscumque, sed quod ad victum honestè sufficiat, considerat etiam dignitate personæ. Nulla quippe est ratio, quare potius attendenda sit dignitas personæ in præstatione alimentorum, quam in beneficio ac patrimonio, nam ex beneficio vel patrimonio præstantur alimenta.

159. An hic etiam debeat considerari dignitas personæ? Videtur quod sic. Ergo sicut Episcopus, quando sine titulo ordinavit, plura alimenta debet præstare ordinato nobili, quam ignobili; quia ille pluribus indiget ad decenter vivendum, quam hic; pariter ratione non poterit ordinare nobilem, nisi constet eum habere pinguis beneficium, aut patrimonium, quam illud, quod præcisè sufficeret pro Ordinatione ignobilis.

Hinc scriptum habes cap. De multa, 28. de Præbend. in fine. Circa sublimes tamen & literatas personas, que maioribus sunt beneficiis honoranda, cum ratio postulaverit, per Sedem Apostolicam poterit dispensari circa pluralitatem beneficiorum incompatibilium. Ubi Gloss. verb. Sublimes & literatas, sic ait: Est ergo argumentum, quod secundum qualitatem personarum beneficia sunt conferenda; arg. 41. dist. Non cogantur.

Sed contrarium docet Garcia de Benef. part. 2. c. 5. n. 114. cum aliis, quos citat. Ratio eorum est, quia Concilium solum requirit sufficientiam ad honestè vivendum juxta quali-

tatem Clerici ut sic, ita quod non cogatur mendicare. Et putat Garcia n. 116. priorem sententiam esse nimis rigidam, nec in praxi servari. Praxis itaque consulenda & observanda, quidquid sit de speculatione.

Cæterum quod beneficium, vel patrimonium singulis sufficiat ad honestam sustentationem omnibus consideratis, prudens vir arbitrari debet; quippe determinatio eorum, quæ indeterminatè à jure statuuntur, prudenti viro, nempe judici, relinquatur; arg. cap. De causis 4. de Offic. deleg. ibi: Illis etiam, qui pro causis, tibi commissis, ad citationem tuam venire, aut tuo super his parere iudicio neglexerunt: si tale fuerit negotium, quod contra ex inde pœna in canonicis exprimitur, eandem infligas: alioquin ipsos pro delicti qualitate, & causa, secundum tuum arbitrium punire poteris Et leg. 1. ff. de lute delibandi. ibi: Cum dicit tempus, nec adiuvi diem, sine dubio ostendit, esse in ius dicentis potestate, quem diem præstituat.

Cum ergo Tridentinum requirat beneficium, vel patrimonium, quod sibi ad victum honestè sufficiat, nec adiciat quantitatem aut qualitatem, & uni pauciora sufficiant quam alteri; sine dubio ostendit, esse in Episcopi aut alterius jus dicentis potestate, quam quantitatem aut qualitatem præstituat. Ubi ergo præstitutio seu taxatio per Episcopum vel Synodum Episcopalem facta fuerit, hæc necessariò erit observanda.

Quod si modicum deficiat ad honestam sustentationem v. g. duo ex triginta, parum facit, quia de modico non est curandum, arg. l. 4. ff. de In integr. restit. Scio illud à quibusdam observatum, ne propter satis minimam rem vel summam, si majori rei vel summe præiudicaretur, audiat is, qui in integrum restitui postulat. Hinc commune dictum: Quod parum est, pro nihilo reputatur. Et sanè propter defectum duorum ex triginta nemo cogitur mendicare.

Sed quid si fuerit defectus quinque respectu viginti quinque? Sanchez supra dub. 35. n. 8. putat eum esse notabilem. Quod etiam docet Navar. supra conf. 23. secundæ editionis, ibi: Secundò, quod defectus quinque respectu viginti quinque videtur esse notabilis; argumento eorum, quæ notantur in l. 2. C. de Rescind. vend. & in cap. Cum dilecti de Empt. Navarrum & Sanchez sequitur Diana p. 4. tract. 4. re. Dian. fol. 52.

Sed quia varia judicia hominum, fortè quod his apparet notabile, aliis videbitur modicum; præsertim attento sine legis, qui est, ne ordinatus cogatur mendicare cum dedecore sui status. Et ideo puto Averfam q. 3. sect. 10. §. Vno modo, tamen si ponat exemplum modici defectus ex Diana supra, si ex 25: (debuisset dicere ex 30. sic enim habet Diana) deficiant duo; equidem tacet exemplum notabilis defectus. Interim Episcopus, qui cum defectu nota-

M m m m bilij

160. Quod beneficium aut patrimonium singulis sufficiat, relinquatur prudenti iudicio. c. 4. de Offic. deleg.

l. 1. ff. de lute delibandi.

161. Quid si deficiant duo ex triginta? l. 4. ff. de In integrum restit.

Quid si deficiant 5. ex 25. Sanchez. Navar.

162. bilij

157. An sufficiat collatio beneficii abique possessione. 158. Sed ego hoc cap. non invenio sub illo titulo; sed ff. eod. l. 15. sic lego. Is qui actionem habet ad rem recuperandam, ipsam rem habere videtur. Et verò quid juvat habere jus in re, si non speretur pacifica possessio beneficii & receptio fructuum, qui sunt necessarij, ut ordinatus honestè possit vivere, & non cogatur mendicare? Et hinc merito, quidquid sit de jure antiquo, Tridentinum supra postulat pacificam possessionem beneficii, non cujuscumque, sed quod ad victum honestè sufficiat, considerat etiam dignitate personæ. Nulla quippe est ratio, quare potius attendenda sit dignitas personæ in præstatione alimentorum, quam in beneficio ac patrimonio, nam ex beneficio vel patrimonio præstantur alimenta. 159. An hic etiam debeat considerari dignitas personæ? Videtur quod sic. Ergo sicut Episcopus, quando sine titulo ordinavit, plura alimenta debet præstare ordinato nobili, quam ignobili; quia ille pluribus indiget ad decenter vivendum, quam hic; pariter ratione non poterit ordinare nobilem, nisi constet eum habere pinguis beneficium, aut patrimonium, quam illud, quod præcisè sufficeret pro Ordinatione ignobilis. Hinc scriptum habes cap. De multa, 28. de Præbend. in fine. Circa sublimes tamen & literatas personas, que maioribus sunt beneficiis honoranda, cum ratio postulaverit, per Sedem Apostolicam poterit dispensari circa pluralitatem beneficiorum incompatibilium. Ubi Gloss. verb. Sublimes & literatas, sic ait: Est ergo argumentum, quod secundum qualitatem personarum beneficia sunt conferenda; arg. 41. dist. Non cogantur. Sed contrarium docet Garcia de Benef. part. 2. c. 5. n. 114. cum aliis, quos citat. Ratio eorum est, quia Concilium solum requirit sufficientiam ad honestè vivendum juxta quali-

Episcopus qui cum defectu notabili Ordinationem receperit, reus est culpa & poenae.

bili ordinaverit sciens & volens; similiter qui sciens & volens cum defectu notabili Ordinationem receperit, ambo culpa & poenae rei erunt; tamen Episcopus non tenebitur de suo supplere, nisi quantum deerit ad quantitatem, aliàs requisitam.

Itaque post Trident. non sufficit quodlibet beneficium, aut patrimonium; sed tantum & tale requiritur, quantum & quale necessarium est ad honestam sustentationem, non tantum pro hodie, aut cras; sed pro tota vita, id enim exigit finis legis, ut patet ex dictis.

163. Titulo Vicariae temporalis aut similis nemo potest ordinari; Barbosa.

Hinc ad titulum Vicariae temporalis, aliorumque similitudinis beneficiorum, seu Cappellaniarum amovibilium, non posse quempiam promoveri, resolvunt communiter Doctores, quos vide apud Barbos. in Collect. ad sess. 21. cap. 2. n. 20.

Secus Vicariae perpetuae.

Secus titulo Vicariae perpetuae, aut Cappellaniae in perpetuum, auctoritate Apostolica, vel ordinaria, erectae, & in titulos creatae. Item perpetuae Coadjutoriae cum futura successione, dummodo ratione illius habeat congruam sustentationem, tamquam ad titulum pensionis. Auctores vide apud Barb. supra n. 12. 13. & 17.

164. An sufficiat Cappellania in Capella Papae.

Qui ibidem n. 18. docet, Cappellaniam in Capella Papae obtinentem, licet sit ad nutum amovibilis, ad illius titulum ordinari posse; & pro ea doctrina citat Navarrum supra Conf. 20.

Navarrus.

Sed notandum, quod Navarrus, dicat Cappellaniam praefatae Cappellae esse perpetuam. Quomodo ergo ad nutum amovibilis? Cappellaniae, inquit Navarrus, praefatae Cappellae sunt perpetuae, & non vacant per mortem Papae, ut constat ipsa experientia, quae est rerum magistra, & multum differt praesentatio Reftoris ad Reftoriam suam, vel fructus ejus & praesentatio Papae ad Cappellam perpetuam per se stantem, & differentem ab alio beneficio, ut palam est. Haec ille.

Et si verum est, quod dicit Barb. supra n. 20. ad titulum Cappellaniarum amovibilium non posse quem promoveri, & Cappellania Papae ad nutum amovibilis est, quae ratio eam excipienda? Non aliam video, nisi quia id fieret auctoritate Papae, qui est supra omne jus humanum positivum, ut notat Navar. supra, ubi duplici ratione probat suffecisse consulenti illum titulum: Tum, inquit, quia id fecit Papa, qui est supra omne jus humanum positivum: Tum, quia Cappellaniae praefatae Cappellae sunt perpetuae. Vnde non videtur Barb. propriis oculis legisse Navar. cum hic loquatur de Cappellaniis perpetuis; ipse autem citet eum pro Cappellaniis ad nutum amovibilibus.

165. Quae de Cappellaniis eadem est ratio de Praestimoniis.

Ceterum quod iam dictum est de Cappellaniis perpetuis, idem dicendum est de Praestimoniis, quae solent dari Clericis in titulum perpetui beneficii; quia eadem ratio militat, scilicet, quia revera sunt beneficia Ecclesiastica, & inter illa debent connumerari, & ut suppono,

sufficiunt ad honestam sustentationem.

Quinimmo ad titulum Ecclesiae, cui adscribitur, posse quem promoveri, existimat (apud Barb. supra n. 16.) Majol. de Inter. lib. 4. cap. 15. sub n. 2. Flamin. de Relig. Benef. lib. 2. q. 6. n. 33. per Conc. Trid. sess. 23. de reformatione. c. 16. mandans neminem ordinandum, nisi iudicio sui Episcopi sit utilis, aut necessarius sub Ecclesiis, quarum alteri propterea ab Episcopo adscribatur, ubi suis fungatur muneribus, eumque locum deinde in consulto eodem Episcopo deserere nequeat, nam praesupponit per huiusmodi adscriptionem additum esse illi Ecclesiae & ex ea fructus percipere; alioquin non procedere arbitratu Campan. in divers. juris ca. non. rub. 8. c. 4. n. 14.

Et Majoli sententiam veram credit Ugolin. de Officio Episcopi c. 26. §. 8. n. 6. quatuor concurrentibus; primo, ut interveniat consensus Reftoris ejus Ecclesiae; secundo, ut interveniat licentia ac consensus Rom. Pontificis, & hoc ad successorem; tertio, ut ex servitio Misarum & divinarum officiorum & elemosynis à fidelibus largiendis, habeant unde se sustentent; quarto, ut ne inde amoveantur.

Quaeris, quid ego sentiam? Respondeo primo, quod praesens adscriptio ejusmodi non sufficit, nisi ex ea recipiat fructus necessarios ad honestam sustentationem, idque perpetuum. Respondeo secundo; videtur sufficere consensus Rom. Pontificis, qui, ut supra dicebat Navar. est super omne jus humanum positivum. Respondeo tertio; Concilium sess. 23. de reformatione. cap. 16. non loquitur de promovendo ad titulum servitij in aliqua Ecclesia; sed de promovendo ad titulum patrimonij, adscribendo servitio alicujus Ecclesiae, pro cuius necessitate utilitate promovetur.

Subscribo verba Concilij: Cum nullus sine auctoritate ordinari, qui iudicio sui Episcopi non sit utilis, aut necessarius suis Ecclesiis; Sancta Synodus regni sexti Canonis Concilii Chalcedonensis indidit, statuit, ut nullus in posterum ordinetur, qui in Ecclesia, aut pio loco, pro cuius necessitate aut utilitate assumitur, non adscribatur, ubi suis fungatur muneribus, nec incertis vagetur sedibus.

Nunquid ideo omnes illi Sacerdotes beneficiarum? Quis ita loquitur? Et quis adscriptionem illam vocat beneficium? Quomodo non possit cogi quis, ut gratis intersit illi Ecclesiae, pro cuius necessitate vel utilitate seu commoditate assumitur, ut censuit S. Congregatio teste Garcia de Benef. par. 2. cap. 5. n. 100.

Qui ibidem n. 103. notat, adscriptionem illam non esse in usu. Nec eam sufficere, docet n. 98. At (inquit n. 104.) Seminaria potest ordinari ad titulum servitij beneficii Seminario uniti, ut Sancta Congregatio censuit in his verbis: Cooptati in Collegium Seminarium non possunt ordinari ad titulum Seminaris, nisi ab eorum interserviendo beneficio, quod forsitan esset Seminarium.

Etum; poterit enim ordinari sub certa assignatione fructuum in Seminario facta, causa interveniendi beneficio, juncto Seminario, & cui inserviat, donec alias ei provsum fuerit de congrua sustentatione.

Et n. 110. sic scribit idem Auctor: Potest quis promoveri ad sacros Subdiaconatus, & Diaconatus Ordines, ad titulum beneficii, non obstante, quod non lucratur illius fructus, nisi post susceptum Presbyteratus Ordinem, ut sancta Congregatio Concilii censuit his verbis:

Declar. Card. Potest Episcopus ordinare subditos suos ad Ordines Diaconatus & Subdiaconatus ad titulum & portionem Ecclesiarum Matricum, non obstante, quod non participant de fructibus illarum, nisi post susceptum Presbyteratus Ordinem.

Et ita censuit S. Congregatio, ut patet in Declaratione sequenti: In Conc. Vlisbon. decretum fuit, promovendos ad titulum literature usque Sanctissimus deleri, & dixit, se daturum Breve Cardinali Portugalia, ut solos Doctores in Iure canonico, vel Theologia possit ipse Cardinalis previo examine a se facto promovere ad sacros Ordines, ad hunc titulum literature, qua in re suam gravat conscientiam.

Declar. Card.

Quamvis contrarium teneant plures moderni: Corduba in Sum. q. 36. Henriquez in Sum. lib. 10. c. 17. ad fin. & lib. 13. c. 37 §. 2. & lib. 14. c. 5. §. 3. Maxime Glossic. & Vega 1. part. Sum. cap. 57. casu primo; qui dicunt; ita praedicatum, & Henriquez ait, tenuisse multos Doct. consultos, & post haec Gonzales ad reg. de mensibus glos. 4 n. 36. dicens, ita consuluisse; quorum sententia aliis mihi vera visa fuerat ex aequitate & Epicheia. Ita Garcia.

Corduba Henriquez Vega

Et verò Cordubam & alios Epicheia usos fuisse non est dubium: Concilium, inquit, intendit, quod ordinandus habeat congruam sustentationem, & hunc Collegialem certum est recepto gradu citò habiturum congruam sustentationem, obtinendo aliquam cathedram vel beneficium, quod communiter obtineri solent sic graduati.

1710 Raito alio qua pro parte afflicta maiva.

Respondeo; Concilium quidem intendit, quod ordinandus habeat congruam sustentationem; sed non hoc tantum (alioquin simpliciter debuisset dicere: Nemo deinceps ad sacros Ordines promoveatur, nisi habeat quod sibi ad victum honestè sufficiat) verum etiam ut illam sustentationem habeat ex beneficio, vel patrimonio, aut pensione, ut patet ex ejus verbis; a quibus non est recedendum sine majori fundamento.

Rejicitur

Nec hoc tantum; sed etiam voluit, ut haberet sustentationem plane certam, ita quod etiam beneficium, quod habet redditus incertos non sufficiat; & ideo, ut supra diximus (quidquid Aliqui reclamant) non sufficit beneficium in spe (quae saepe variis modis potest impediri) sed requiritur beneficium in re pacifice possessum. Iam autem ille Collegialis Licentiat, vel Doctor, estò speret brevi se obtenturum beneficium vel cathedram, tamen saepius potest illa spes impediri; adeoque non habet certam sustentationem, quia nondum pacifice possidet certum titulum sustentationis.

Et ita Navar. cap. Accepta, de Restit. Spoliati Oppos. §. n. 22. ait, renunciantem metu beneficium, non posse ad ejus titulum initiari, quia valet renunciatio, cum tamen habeat manifestum jus; ut sibi plenè restituatur.

172. Renunciatio metu beneficium non potest ad ejus titulum initiari, ex Navar.

Interim si consuetudine contrarium sit praescriptum, poterit Episcopus se illi conformare. Alioquin uti in his & similibus Constitutionibus Epicheia contra expressa verba, potius est eas corrumpere, quam corrigere, & ideo non est vera Epicheia, sed praesensa tantum, quae non est admittenda.

M m m z Pro-

169. Potest quis promoveri ad Sacerdotium titulo Beneficii, cujus fructus 1. anno cedant fabricae.

Quid si Beneficium non sufficit cum aliis emolumentis.

Garcia.

Ex qua Declaratione videtur sequi, posse quem promoveri ad Sacerdotium titulo beneficii, cujus fructus primo anno cedunt fabricae aut domui mortuariae. Quod tamen intelligo, si aliunde habeat ex quo commodè primo anno possit vivere, ne alioquin cogatur mendicare. Et idem puto subintelligendum in praecedenti casu.

Quid ergo, inquis, si aliquis habeat titulum beneficii de se insufficientis, nunquid poterit ordinari eo titulo, si cum isto beneficio, & pitantijs, ac alijs emolumentis, quae ex exercitio sacrorum Ordinum lucrari potest, habeat honestum victum; vel si Episcopus obliget se suppleturum; vel etiam si ex industria propria, aut honesto officio seu labore possit sustentari, v. g. quod sit musicus, magister Grammaticae, pictor &c?

Congregatio Cardinalium, ut refert Garcia supra n. 126. censuit non posse. Sin autem beneficium juncto patrimonio vel pensione sufficiat, censuit posse. Ratio disparitatis est; quod in hoc casu sustentatio sit magis certa, idque ex titulis à Concilio requisitis.

Quia tamen Concilium non simpliciter dedit potestatem ordinandi quoslibet titulo patrimonii, vel pensionis, sicuti titulo beneficii; sed cum illo addito (quod non erat necessarium jure antiquo) Quos Episcopus indicaverit assumendos pro necessitate vel commoditate Ecclesiarum suarum; hinc fortè etiam in hoc casu illa necessitas vel commoditas foret spectanda, sicuti si solo titulo patrimonii aut pensionis ordinaretur.

Sed quid de titulo literature? Nunquid Baccalaureus, Licentiat, aut Doctor in Theologia vel Iure canonico, absque alio titulo beneficii, patrimonii, vel pensionis possunt ordinari? Negat Garcia supra n. 127. dicens, non posse quem ordinari ad titulum literature, quantumcumque sit literis, gradu & Collegio insignis; ut tenet, inquit, Salzedo dict. c. 18. in noviss. edit. n. 7. Genuen. d. n. 2. & Petrus Ledesma d. c. 7. ante ultimam conclus. Et etiam tenet Manuel Rodr. in Sum. to. 2. c. 15. n. 15. saltem in Baccalaureo.

170. An titulo solius literature possit aliquis ordinari.

Salzedo. Genuen. Pet. Ledesma. Rodriguez.

173.
Diversi tituli, ad quos antiquitus aliquis poterat ordinari, ex Barbois.

Profecto si Concilium voluisset similes Episcopis admittere, potius reliquisset hanc rem in terminis juris antiqui, quo poterat aliquis ordinari, Primò (inquit Barb. in Collect. sess. 21. de Refor. c. 2. n. 2.) ad titulum beneficii, cap. *Sanctorum*, 70. dist. Secundo, ad titulum paternæ hereditatis, cap. *Episcopus*, in fine, de Præbend. seu ad titulum proprii patrimonii, c. *Tuis*, de Præb. Tertio, ad titulum alieni beneficii, cap. *Postulasti*, de Iure Patronatus, c. *Per tuas*, 3. de Simonia, Felinus in cap. *In nostra*, de Rescript. corol. 35. n. 31. Quarto, ad titulum stipendii, ab Episcopo sibi assignandi super fructibus suæ mensæ Episcopalis, ad cap. *Episcopus*, de Præbend. Abb. in cap. *Cum secundum*, eod. tit. n. 11. Quinto, ad titulum pensionis seu stipendii, à laico assignandi, Rot. decis. 11. de Præbend. in antiquioribus & decis. 39. de Rescript. in antiq. Hæc Barbois.

174.
Ad quos ex illis hodie aliquis possit ordinari.

At verò hodie, Episcopus, etiam pro necessitate vel commoditate Ecclesiarum suarum, non poterit ad tertium & quartum Clericos promovere, ad secundum verò poterit, sed in terminis tantum, in quibus Concilium loquitur, nempe pro necessitate vel commoditate Ecclesiarum suarum, & dummodo talis laicus sit verè facultatibus idoneus, atque in forma valida obliget se, suosque successores ad præstandum hoc stipendium, & non alienandum sine licentia Episcopi illa bona, super quibus assignatum erit hoc stipendium; hæcque obligatio duret, donec ordinatus beneficium sufficiens, aut pensionem aliunde erit adeptus. Ita refert decisum à Congregatione Card. Garcia supra n. 93.

Qualiter pensio seu stipendium à laico debeat assignari ut legitur.

Ipse autem n. sequenti addit: Quàmvis in ista Declaratione dicatur, posse quem ordinari ad titulum pensionis seu stipendii, à laico assignati, in terminis Concilii, nempe pro necessitate vel utilitate Ecclesiæ, id tamen ita accipiendum est, si laicus imponat & assignet talem pensionem seu stipendium super certa re fructifera ad modum census vitalitii. Tunc enim pensio ista, seu jus illam percipiendi, quod potest vocari census seu annuus redditus, est jus quoddam reale proprium illius, atque adeò ad titulum proprii patrimonii ordinatur; sicut posset ordinari ad titulum census, quem ipse ordinandus aliàs haberet, sive ad suam vitam sive perpetuò, etiam redimibilis, cum annui redditus inter immobilia computentur, Clem. *Exivi*, §. *Cumq;*, annui redditus, de Verb. significatione.

Clem. Exivi de Verb. sig.

175.
In censu redimibili adhibenda est cautio.

Quàmvis in censu redimibili, quia attentò futuro eventu, & redemptionis tempore, inter mobilia censetur, adhibenda esset cautio, ut si redimeretur, pecunia ex iudicis decreto apud idoneas personas deponatur, ut iterum collocetur; aliàs enim illud non procedet, ut in Declaratione sequenti S. Congregationis Concilii: *Inter Bullam Sixti V. contra male promotos, intelliga-*

Declar. Card.

sur derogatum consuetudini quorundam locorum, ubi propter penuriam Sacerdotum, ad sacro Ordine promovendi solent, qui super alienis bonis affectionem habent vicibus, & aliarum rerum necessariorum, cum cautione certa sine alio titulo beneficii, vel patrimonii, & an in illis inopia laborantibus, sufficiens patrimonium dici poterit, quod habet annum redditum 25. iurarum.

Quoad primum sua Sanctitas consulta, non approbat talem consuetudinem; sed vult, patrimonium, ad cuius titulum ordinandus promoveri debet, esse verè certam fructiferam, de qua ipse disponere valet, & propterea omnino prohibet talis consuetudini observationem. Quoad secundum verò, Ordinarius ordinari loquitur hoc iudicium, an tale patrimonium sufficiens, propter diversitatem locorum, cum in uno sufficiat, quod alibi non erit sufficiens, dummodo animadvertatur bene esse ipsius ordinandi propria, ac ab omni causa simulationis, & ceteris, que ab amicis & consuetis fieri in huiusmodi casibus solent, penitus liber & aliena.

Quàmvis (prosequitur Garcia) aliquando ob penuriam Sacerdotum id specialiter concessum est, ut in Declaratione sequenti pro promotione Sacerdotum quandoque concessum est, ordinarum sui beneficio vel patrimonio, dummodo quis sponte, & voluntaria ordinandus ministraturum. Et tradit Form. Paris. de Relig. Benef. lib. 2. q. 6. n. 11. & Zachus de Republica Eccles. cap. de Clericis, lib. n. 7. vers. 94. qui tamen male videtur esse id posse semper fieri sine speciali dispensatione Papæ. Hæc ille.

Sed, inquis, quid opus erat illa Declaratione si solum id possit fieri ex speciali dispensatione Papæ? Hoc enim per se notum erat. Respondet: significat illa Declaratio, penuriam Sacerdotum esse causam, propter quam Pontifex quando dispensat.

Ex his patet, quàm sollicita sit Ecclesia, ut aliquis ordinetur, qui non habet unde vivere possit; non tantum pro præteritis, sed etiam pro futuro. Et hinc Trident. super illius beneficii reservatione non possit, nisi facta mentione ad illius beneficii titulum sit promotus; neque ordinatio admittatur, nisi consensu, quod ad eum commodè possit; & aliter facta reservatio nullum.

Consimiliter loquitur de patrimonio, & pensione, ibi: *Atque illa deinceps sine licentia Episcopi alienari, aut extinguere, vel remitti nullatenus possint, donec beneficium Ecclesiasticum sufficiens fuerit adepti, vel aliunde habeant, unde vivere possint.* De his duobus punctis restat hic agendum.

Circa primum fuit dubitatum: an pro forma traditum sit, ut resignans teneatur facere mentionem, se ad titulum illius fuisse promotum, adeò quòd per æquipollens adimpleri non possit? Sacra Congregatio Concilii de anno 1588. resolvit pro forma traditum esse à Concilio, stante clausulâ annullativâ, & quòd Concilium negativè loquitur. Ita refert Garcia supra num. 193.

Igitur non sufficit, quod resignans retineat sibi pensionem, aut habeat alia bona, quibus possit honeste vivere; sed requiritur, ut faciat mentionem, se fuisse ad illum titulum promotum; alioquin resignatio erit nulla, etiam in foro conscientiarum, ut docet Petrus Ledesma in Sum. part. 1. de Sacram. Ord. cap. 7. conclus. 10. & alii apud Barb. supra n. 23. Et videri possit verius; quia, ut dictum est, id traditum fuit pro forma, & indistincte annullatur resignatio aliter facta.

78. Ledesma.

Barbosa.

Decl. Card.

Adde sequentem Declarationem Card. Praesupposita supplicatione resignationis parochialis, de qua agitur per D. Gasparem in favorem D. Ioannis de Miron, cum reservatione pensionis 180. dicitur, praedicto D. Gaspari solvenda, quod in eadem supplicatione dicitur D. Gaspar narravit, quod per quinquennium dictam parochialem possederat, an in casu, de quo agitur inter Conc. Trident. hoc cap. Congregatio censuit Concilium intrare.

179.

Oppositum docet Navarrus.

Nihilominus contrarium docet Navarrus lib. 1. Concl. consil. 4. de Renunt. in novis n. 2. dicens: Respondeo 1. credere me, valere renuntiationem, quoad forum conscientiarum, propter rationem pro posteriori parte adductam. Sed quae illa? Quod ad veritatem dispositionis copulativae, sufficit verificari alterum copulativum, quando utrumque per se ad eam verificandam sufficit, juxta Glossam cap. Ex parte, de Rescriptis, quam Felinus exornat late ibi a n. 23. & ad hoc, ut satisfiat menti Concilii, videtur sufficere, quod remaneat ei victus honestus, quoniam ideo fecit illud Caput Concilium, ne factis initiatus indecorè mendicaret. Haec ille.

Probatio.

Imò credit ibidem, Papam, & ejus suprema Praetoria ex bono & aequo iudicantia, & à quibus non appellatur, censuratura eam validam quoad forum etiam exterius; quamvis, inquit, suspicer, multos Ordinarios, & delegatos particulares, iudicatos eam non valere. Igitur una ratio Navarri est, quia cessat finis legis in tali casu.

180.

Rejicitur.

Sed nunquid adaequatè? Videtur quod non; quia non fuit intentio Concilii, quod remaneat ei victus honestus quocumque medio vel modo, sed titulo beneficii, vel patrimonii, aut pensionis; neque enim alio titulo potest ordinari. Et aliunde vult Concilium, quod constet Ecclesiae de titulo Ordinationis, ut patet ex illis verbis: Nisi prius legitime constet (scilicet ei, qui debet admittere ad sacros Ordines) eum beneficium Ecclesiasticum, quod sibi ad victum honeste sufficiat, pacifice possidere.

181.

Solvitur obiectio.

Si dixeris; suppono constare de pensione; Respondeo; non constat illam pensionem esse titulum, vel succedere in locum prioris tituli. Quæris, quare id debeat constare? Respondeo; quia pensio solum sufficit, ut quis ordinetur pro necessitate, vel commoditate Ecclesiae; arbitrio Episcopi determinanda; beneficium autem, ut absolute ordinetur.

Ut ergo omnis fraus evitaretur, merito voluit Ecclesia, ut resignatio beneficii, etiam retentâ sufficienti pensione, non valeat, nisi in resignatione fiat mentio, quod ad illius beneficii titulum sit promotus, ut sic Episcopus possit iudicare, an expediat titulum beneficii mutare in titulum pensionis. Secundò; ut iudicet de sufficientia pensionis. Denique; ut noverit pensionem illam sine sua licentia nullatenus posse extingui aut remitti. Igitur in tali casu non videtur cessare finis legis adaequatè, & ideo non videtur cessare ipsa lex.

Sed nunquid eadem ratio permutationis? Nunquid & illa invalida, tam in foro externo, quam interno, non factâ mentione, quod ad illius titulum fuit permutans Sacris initiatus? Affirmat Garcia supra n. 218. nisi permutatio sit æquivalens.

182.

An sit eadem ratio permutationis, quæ resignationis. Garcia.

Quod addit: quia Congregatio Concilii censuit, tutum in conscientia eum, qui beneficium, ad cuius titulum erat promotus, resignavit, & aliud ex causa permutationis obtinuit, tacendo in resignatione, quod erat promotus ad titulum primi beneficii, dummodo secundum beneficium sit æquivalens primo.

Sed cur potius hæc permutatio valeat, quam illa resignatio? Respondeo; quia in hac permutatione succedit titulus ejusdem rationis, scilicet beneficium beneficio; difficilius autem, ut dictum est, ordinatur quis titulo pensionis, quam beneficii; adeoque non sunt tituli æquipollentes, sicuti duo beneficia. Interim etiam in hac permutatione verum est, quod Episcopus ignoret titulum Ordinationis, sicuti in casu priori.

183.

Cur potius permutatio valeat, quam resignatio.

Ut cumque ergo sit de hac controversia, certum est apud omnes, irritam omnino esse resignationem, tam in foro externo, quam interno, quando constat, quod aliunde non possit honestè vivere, neque titulo alterius beneficii, neque titulo patrimonii, aut pensionis: hoc enim ad minus probant verba, & mens Concilii. Idque locum habet etiam in resignationibus, factis coram Papa, ut docet Garcia supra n. 193. & firmat Rot. in Leodien. Canon. S. Ioan. 28. Junii 1621. vers. Non obstat, quod Concilium.

Gabriel Retz.

Quod ego intelligo; nisi Papa sciens & volens talem resignationem admitteret, ubi & quando commodè posset contradicere cum enim possit dispensare, quidni tali casu, velit dispensare, ut actus potius valeat, quam pereat?

Etiam id locum habet, licet beneficium sit juris Patronatus, ut, teste Garcia supra n. 196. resolutum fuit per sacram Congreg. super dicto cap. 2. Trident. his verbis: Habent etiam locum omnia hæc, etiamsi beneficia essent juris Patronatus. Nam eadem est ratio, scilicet ne Clerici cum Ordinis dedecore mendicare, aut aliquem sordidum quæstum exercere cogantur, & verba sunt generalia; quæ ergo ratio excipiendi hæc beneficia?

184.

Quid si beneficium sit juris Patronatus?

Intelligitur
resignatio
voluntaria,
ex Declar.
Card.
Garcia.

Porro quia verba sonant resignationem, quae proprie significat voluntariam abdicacionem, sacra Congregatio apud Garciam supra n. 220. ita censuit: Hoc decretum prohibet resignationes voluntarias, non autem privationes. Et per consequens nec renuntiationes inductas à jure, v.g. per affectuionem alterius beneficii incompatibilis, adeoq; in illis non erit opus facere mentionem, quod ad illius titulum fuit Sacris ordinatus.

185.
An per re-
signatio-
nem contra
decretum
Triid bene-
ficium va-
cet.

Sed hic oritur aliquod dubium; an resignatio beneficii, contra tenorem & formam dicti decreti Conc. Tridentini, ita sit nulla, ut beneficium non vacet, sed remaneat penes resignantem. Et quidem quod attinet ad resignationem factam coram Papa, certum est, beneficium non vacare, sed jus remanere penes resignantem; quando enim resignatio non tenet, jus non abdicatur à resignante.

Evallor.
Garcia.

Ex qua ratione idem etiam erat dicendum in resignatione facta coram Ordinario, stando in terminis Concilii supra; & ita absolute tenet Zavallos (apud Garciam supra n. 226.) q. 561. n. 22. in resignatione beneficii, ad cuius titulum fuit aliquis ordinatus, non retentâ congruâ sustentatione, cum sit nulla, ut in dicto cap. 2. non vacare beneficium, & sic non esse necessarium novum titulum, nec collationem.

186.
Ex Const.
Pii V. vacat,
si facta fuit
coram Or-
dinario.

Ex Constitutione tamen Pii 5. Quanta Ecclesiae, 58. apud Cherubinum, in resignatione beneficii (inquit Garcia supra n. 227.) ad cuius titulum aliquis Sacris fuit ordinatus, facta coram Ordinario, cum resignans non haberet aliunde, quo posset commodè sustentari, dicendum est, beneficium vacare, nec resignantem posse ad illud redire; sed de eo, uti verè vacante, liberè providendum, non per Ordinarium ipsum, sed per Papam, sive alios Superiores Ordinarii, qui talem resignationem admisit, aut Patronos, si beneficium est juris patronatus, juxta aliam Constitutionem ejusdem Pii V. 42. datam 6. idus Augusti 1567. quam aliàs ibi in suo robore relinquit; & Ordinarius admittens talem resignationem, incurrit poenam suspensionis à collatione beneficiorum ibi impositam, & tenetur ipsum resignantem alere, ut patet ex sequenti Declaratione S. Congreg. Concilii.

187.
Ordinarius
admittens
talem resi-
gnationem,
tenetur re-
signantem
alere ex
Decl. Card.

Beneficium semel à se alienans, quia illud resignavit in manus Ordinarii, illud idem amplius recuperare non potest, si resignatio facta est post Bullam Pii quinti 6. Idus Augusti 1567. quae eiusmodi resignationes beneficiorum fieri prohibuit in manus Ordinarii; ac si facta essent, statuit beneficia ipsa verè vacare, & à Sede Apostolica, vel à Superioribus Ordinariis ipsorum posse conferri; neque verò ab ipso Ordinario eadem resignatio fuerat admitenda, si resignans, cum Prebyterii Ordini esset adscriptus, nihil aliud prater ea habebat, quo vitam suam commodè sustentare posset, cum Sanctus Dominus noster alterâ Bullâ editâ Kal. April. 1568. huiusmodi resignationes prohibuerit admitti: & quia Ordinarius huic interdictioni non paruit, sua Sanctitas hac in re voluit re-

signans ab eo Ordinario alendam esse, aut aliâ ratione illius commodè providendam, eiq; ipsum beneficium resignatum omnino admetendum, & in eo sustinendum eum, qui fuerit à Patrono presentatus. Alias duas similes Declarationes vide apud Garciam supra n. 228.

Qui Auctor n. sequenti sicut: In resignatione facta coram Ordinario ab eo, qui illius commodè vivere potest, non tamen factâ mentione, quod ad illius titulum sit promotus, videtur standum esse Concilio Trident. & per eam non vacare beneficium; quia Constitutio Pii V. non loquitur in hoc casu. Haec ille.

Ex dictis sequitur; si habens beneficium, ad cuius titulum fuit ordinatus, juraverit illud resignare, vel procuratorem constitutum ad resignandum non revocare; cum non habeat aliunde sustentari possit, non tenetur adimplere tale juramentum; quia est contra dispositionem Concilii.

Sicuti Clericus, qui praestito juramento constituit sibi Iudicem laicum, non tenetur adimplere juramentum adimplere; argumento cap. illi genti, 12. de Foro competentibus; Manf. de p. ter, quod non solum inquit, sed etiam voluntaria potest non possunt, ut secularia iudicia subeant, cum non sit beneficium hoc personale, cui renuntiare valet, sed potius toti collegio Ecclesiastico publicè sit tributum; cui privatorum pacto derogare non potest. Nec iuramentum licet servari potest, quod contra canonica statuta illicitis passionibus informat.

Et cap. Quanto 18. de Iurejurando dicitur, juramentum non esse vinculum iniquitatis, & cum juramentum non sit iniquitatis vinculum, fuerit institutum. Accedat cap. 58. de Reg. l. in 6. Non est obligatorum contra bonos mores suum iuramentum. Et verò quis dubitare possit quin in casu proposito juramentum sit positum contra bonos mores?

Idem profus sentiendum de eo, quod ad alienationem, extinctionem aut remissionem patrimonii, vel pensionis contra decretum Concilii, id est, sine licentia Episcopi, quando alienatio non habet, unde vivere possit. Quia & hoc juramentum est praestitum contra bonos mores, & foret alioquin vinculum iniquitatis, cum talis alienatio, extinctio aut remissio sit illicita, utpote à Concilio prohibita.

Et non solum prohibita, sed etiam irrita (ita multi volunt) per haec verba quibus actum Concilii alienari aut extingui vel remitti nullatenus possunt. Ubi ly, Nullatenus, videtur tollere omnem potentiam, tam juris, quam facti, tam civilem, quam naturalem, praesertim consideratâ qualitate materiae.

Nam licet dominia rerum (inquit Suarez lib. 5. de leg. cap. 31. n. 15.) sint de Iure gentium quoad rerum divisionem in genere, nihilominus in particulari modus acquirendi vel transferendi dominia pendet multum ex Iure humano, & ideo quando lex tollit potestatem

donandi aut absolute, aut sine alterius licentia & consensu, vel negat facultatem testandi, vel instituendi heredem, vel e converso tollit potestatem instituendi alios præter istos, aut ex illis meliorandi, nisi in tali parte & similia, censetur substantialem formam præscribere & simpliciter auferre potestatem, ac subinde invalidare actum. Hæc ille.

Porro in casu proposito lex tollit potestatem donandi sine licentia Episcopi. Idque (quod etiam consideratione dignum est) ratione effectus permanentis, id est, ratione carentiæ patrimonii aut pensionis, necessariæ ad vitam honestè sustentandam; nam finis istius prohibitionis est honesta sustentatio, sive ne Clericus cum dedecore sui status debeat mendicare, ad quem finem non sufficit prohibitio; sed magis requiritur irritatio, ut clarum est.

Cum ergo ly Nullatenus possit, sit particula, si non absolute irritans, saltem de qua dubitari possit, an hic & nunc non sit irritans, & materia ac finis prohibitionis in casu proposito possunt irritationem actus, merito DD. communiter, eam in casu proposito agnoscunt pro irritante ipso jure.

Quidquid in contrarium dicat Suarius de Cens. disp. 31. sect. 1. n. 38. ibi: An verò per illa verba: Alienari nullatenus possit, talis alienatio ipso facto irrita sit, nec ne; alterius est considerationis. Si tamen spectemus diversum modum, quo Concilium de renuntiatione beneficii, & de renuntiatione patrimonii loquitur, intelligemus, illam irritari ab ipso Concilio; hanc verò solum prohiberi. Hæc ille.

Sed ego puto, magis attendendam esse materiam & finem legis, qui finis planè idem est in renuntiatione beneficii & renuntiatione patrimonii; adeoque nulla potest assignari ratio, quare minus irritasset Concilium renuntiationem patrimonii aut pensionis, quam renuntiationem beneficii.

Quòd autem non utatur iisdem verbis materialibus, parùm refert, dummodo sint verba, quæ idem possunt significare. Non est autem dubium, quin illud verbum negativum: Nullatenus, aliquando possit esse particula ipso jure irritans, non minus quam ly Irritum. Et ita intelligitur à Glossa in Clement. I. de Sequest. post. verb. Nullatenus absolvatur. ubi sic ait: Per istud negativum verbum videtur, quòd absolutio contra hæc facta non teneat. Malo itaque subscribere communiori sententiæ.

Ex qua sequitur; quòd ordinatus, v.g. Subdiaconus, ad titulum patrimonii, si hoc alienato, sine licentia Episcopi, ad superiores Ordines promoveatur, est per illam alienationem graviter peccaverit contra prohibitionem Concilii; maxime cum sit facta ob bonum publicum principaliter, & favorem totius Ordinis Clericalis, & sic castigari posset per Episcopum; tamen non incurrit ullam suspensionem, sive

propter illam alienationem, sive propter susceptum Ordinem post alienationem.

Ratio est; quia non est ordinatus sine titulo, neque ullo jure talis pœna reperitur imposita contra ordinatum; alienantem sine licentia patrimonium, ad cuius titulum fuit ordinatus. Ultima pars patet; quia à DD. nullum tale jus adfertur. Prima pars probatur; quia, ut supponitur, fuit ordinatus Subdiaconus titulo patrimonii, & eodem titulo ordinatur Diaconus, quia alienatio patrimonii fuit invalida; jam autem, ut habet Reg. 52. de Reg. Juris in 6. Non præstat impedimentum, quòd de iure non sortitur effectum.

Limitat hoc Garcia supra n. 183. nisi renuntiatio ita facta esset, ut renuntians desineret habere possessionem; quæ ex actu nullo amittitur & transfertur, l. 1. §. Si vir uxori ff. de Acquirenda possessione. Ratio est; quia sicuti requiritur pacifica possessio beneficii; ita etiam videtur requiri pacifica possessio patrimonii vel pensionis, cum dominium sine possessione sit inutile ad finem Concilii, scilicet ne Clericus cogatur mendicare.

Ceterum in sententiâ, quæ docet, renuntiationem hujusmodi esse validam, liquet profecto, Subdiaconum in casu proposito incurere pœnas, statutas pro his, qui absque titulo promoventur ad sacros Ordines; est enim titulum habuerit, quando fuit ordinatus Subdiaconus; tamen cum eum jam amiserit, si ordinatur Diaconus vel Sacerdos; ordinatur sine titulo, seu cum titulo ficto; sicuti ergo, qui ordinatur Subdiaconus ficto titulo, incurrit illas pœnas; ita etiam Subdiaconus, qui ordinatur Diaconus.

Ratio est; quia jura non prohibent suscipere tantum Subdiaconatum sine vero titulo; sed simpliciter prohibent suscipere quemlibet Ordinem sacrum; nec distinguunt inter ordinatum, vel non ordinatum inferiori Ordine; ergo nec nos distinguere debemus; argumento cap. Solite, 6. de Major. & Obed. ibi: Nobis autem in beato Petro sunt oves Christi commissa, dicente Domino: Pisce oves meas, non distinguunt inter has oves & alias. Et leg. Imperator, 8. ff. de Postulando, ibi: Nec adhibetur distinctio, quo crimine silentium vel exilium sit irrogatum, ne scilicet pœna tempore determinata; contra sententiâ fidentius porrigitur.

Præterea, non loquuntur Tridentinum & alia jura, superius allegata, quasi collectivè, id est, ut nullus ascendat ad statum sacrorum Ordinum sine vero titulo, aliàs clarissè dicent: Nemo Subdiaconus fiat; sed loquuntur distributivè, vel (quod idem est) in plurali: Ad sacros Ordines promoveatur.

Unde nullius momenti est hæc ratio in contrarium: Inferior Ordo est sufficiens titulus ad superiorem suscipiendum; immo ex vi utrius Ordinis habet quispiam jus ad suscipiendum alium; hoc enim intelligendum est de susceptione

Probatum non incurrit suspensionem, si alienatio fuit invalida

Reg. 52. de Reg. Juris in 6.

Limitatio Garcia.

l. 1. §. Si vir uxori ff. de Acquirenda possessione.

193. Incurrit si fuerit valida

Probatum

6. de Major. & Obed. ibi: Nobis autem in beato Petro sunt oves Christi commissa, dicente Domino: Pisce oves meas, non distinguunt inter has oves & alias. Et leg. Imperator, 8. ff. de Postulando, ibi: Nec adhibetur distinctio, quo crimine silentium vel exilium sit irrogatum, ne scilicet pœna tempore determinata; contra sententiâ fidentius porrigitur.

194. Alia probatio

Rejicitur ratio in oppositum

Oppositum docet Suarez

191. Auctor sequitur priorè sententiam.

de responsione ad rationem Sutilii.

192. Quid si Subdiaconus post alienationem promovetur ad superiores Ordines?

tionem modo debito, servatque canonibus Ecclesiasticis. Confirmatur ex quodam Responso Card. quod sic habet: *Si quis ante Concilium et at promotus Subdiaconus absque titulo, poterit absque titulo promoveri, modo ad titulum patrimonii promoveatur.*

Resp. Card.

195.
Ordinatus cum patrimonio sub conditione de restituendo post Ordinationem, non incurrit suspensionem secundum Garciam & Alios. Probatur.

Ex dictis colligitur; quod ordinatus cum patrimonio sibi donato, cum pacto seu conditione de illo reddendo & restituendo post Ordinationem; non potest dici ordinatus sine titulo, nec incurret ullam penam seu suspensionem. Ita Garcia supra n. 161. Pet. Ledesma 1. part. Sum. de hoc Sacram. c. 7. post 5. conclus. diff. 3. ad finem. Villalobos 1. part. Sum. tract. 11. diff. 15. n. 10. & alii, quos citat Garcia supra n. 165.

Ratio est; quia iste est ordinatus cum patrimonio vero & non ficto; ista enim est vera donatio, ex qua transfertur dominium in donatarium, licet cum illo pacto seu modo, qui non obligat, quia est contra dispositionem Concilii; & ideo habetur pro non adjecto.

196.
Contrarium docent Navarrus & Alii.

Contrarium nihilominus docent Navarrus & Alii apud Garciam supra n. 166. existimantes; illam non fuisse veram donationem, sed fictam tantum, adeoque donatium non acquisivisse dominium rei sic donatæ; & sic sine vero patrimonio ordinatum fuisse.

Prima eorum ratio rejicitur.

Sed hoc non satis probant; nam potest aliquis velle transferre dominium rei suæ in alterum, cum tali pacto, ut probatur à simili in contractu venditionis, cum pacto de retrovendendo; per quem contractum sine dubio transfertur dominium rei venditæ in emptorem, licet cum onere retrovendendi.

197.
Secunda probatio ex c. 37. & penult. de simonia, reprobatur.

Præterea adferunt hi Auctores pro sua opinione cap. *Per tuas*, 37. & cap. *penult. de Simonia*. Sed malè ad propositum, ut patet insipienti verba textus. *Per tuas* (inquit Innoc. 3.) *nobis licet as intimasti, quod cum D. lator presentium vellet in Subdiaconum ordinari, & certum titulum non haberet: quemdam Presbyterum exoravit, ut ipsum ad Ecclesiam suam titulum præstaret: quod cum ille facere recusaret, ipse illi firmiter repromisit, quod nunquam, si præstaret eundem, in Ecclesia sua aliquam peteret portionem: & sic ad præsentationem ejus extitit ordinatus, nec se in hoc illicitum egisse aliquid intellexit. Et infra: Nos inquisitioni tuae taliter respondemus: quod nisi cum eo fuerit misericorditer dispensatum, nec ad superiores ascendere, nec in suscepto debet Ordine ministrare.*

Similis est casus cap. *penult.* *Si quis* (inquit Greg. 9.) *ordinaverit, seu ad Ordinem præstaverit aliquem, promissionem vel juramentum ab illo recipiens, quod super provisione sua non inquietet eundem: Ordinator à collatione, præsentator vero ab executione Ordinum per triennium, & ordinatus ab Ordine sic suscepto, donec dispensationem super hoc per Sedem Apostolicam obtinere meruerint, noverint se suspensos.*

198.
quia jura

Sed ad hæc jura bene respondet Garcia supra n. 168. solum agere de ordinato, cum pacto

simoniaco, de non petendo provisionem seu alimenta ab Ordinate, vel beneficiario, cum præsentante ad Ordinem. At donatio patrimonii, & pactum de illo restituendo, est res separata & distincta ab Ordinatione, ex qua non incurritur simonia, & consequenter nec suspensio per dicta jura.

Patet; quia dare alicui patrimonium non est spirituale, nam vendi & emi potest; non ergo pactum de restituendo, factum pro datione patrimonii, efficit simoniam, sicut efficit simoniam pactum de non petendo provisionem seu alimenta, facta pro actu ordinandi, aut præsentandi ad Ordinationes, utpote spirituales.

Unde supradictum calum de pacto facta, non cum Ordinate, aut præsentante, non inducere suspensionem, decrevit seu declaravit (inquit Toletus Instruct. Sacerd. lib. 1. cap. 48. n. 11.) *signatura Pœnitentiariæ, & sic servatur. Nec potest dici donantem patrimonium, etiam ad finem suscipiendi Ordines, præsentare ad illos; id enim proprium est beneficiarii, præsentantis ad titulum suæ Ecclesie, seu beneficii.*

Si autem à me queritur; an donatus alicui patrimonium ad Ordines, rectè possit apponere pactum & conditionem de eo reddendo, cum ordinatus habuerit beneficium sustinens, vel alias unde vivere possit. Respondeo; omnino id posse facere, quia non est contra Concilium.

An autem tali casu requiratur licentia Episcopi, copii ad illam redditionem, disputatur inter DD. Affirmat Quintana de veras Ecclesie lib. 2. n. 72. cum Aliis, quos citat Barb. supra n. 69. idque ideo, ut ipse Episcopus arbitretur, ut quod adeptus est, verè sufficiat ad honorem sustentationem, cum id arbitrari ad præspectet. Unde si Episcopus aditus alicui confenserit, faciet id suo periculo; nam patrimonium vel beneficium ordinato. Cuiusmodi victum non suppetat, ipse de suo iusta præbet. Et rursus si suppetat, & alienari patrimonium Episcopus injuriosè perneget, motus iustæ superior appellabitur.

Rogatur quis ergo sit sensus illorum verborum Concilii. Atque deinceps sine licentia Episcopi, etc. donec beneficium &c. Respondet Campan. de Decurionibus, juris canon. rub. 8. c. 6. n. 9. verè obvia. Atque deinceps sine licentia Episcopi non possint alienari, possint alienari cum licentia, quando beneficium Ecclesiasticum susticiens sunt adepti; nam dictio illa, *donec*, restituit usque ad illud tempus; ergo eo elapso permittit, ex textu singulari in l. *Generales*, 3. de Decurionibus, ibi: *Imperator Antoninus dicto proposito statuit: ut quicumque, aut quatuorvis causa ad tempus ordine, vel advocatibus, vel qui alio officio fuisse interdictum, completo tempore nullatenus fungi honore vel officio possit. Cum ergo in præsententi casu, ad tempus tantum sit interdicta alienatio sine licentia Episcopi, tempore elap-*

so cum eius licentia poterunt bona illa alienari.

201. Garcia putat in casu proposito non requiri licentiam Episcopi.

l. 12. ff. de iudicis.

202. Respondetur ad eius rationes.

Sed contra facit; quod etiam sic satis communis sententia (teste eodem Auctore n. 181.) neque ante Concilium potuisse alienari patrimonium, quando expresse in titulo fuerat assignatum, sine licentia Episcopi. Unde hic nulla correctio juris communis, secundum illam sententiam, sed potius confirmatio juris communis.

Quantum ad leg. *Cum prator*, in ea nihil aliud ad propositum dicitur, quam: *Cum prator unum ex pluribus iudicare vetat, ceteris id committere videtur*. Ergo cum prohibet Concil. alienari patrimonium sine licentia Episcopi, donec beneficium sufficiens sit adeptus, videtur committere alienationem sine licentia, quando beneficium sufficiens fuerit adeptus; negatur Consequentia.

Rationem disparitatis do; quia nulla est necessitas, ut illa alienatio fiat sine licentia Episcopi, immo magis conveniens, ut ostensum est, quod fiat cum licentia; at vero iudicium, de quo in illa lege, convenienter fieri potest à ceteris, & necessarium est ut fiat; ergo nisi prator alium in locum prohibiti substituerit, censetur merito ceteris id commississe.

203. An valeat pactum de restituendo patrimonium ante Ordinationem.

Aliud dubium hic movetur; an valeat pactum seu promissio de restituendo patrimonium ante Ordinationem. Equidem si reverà restitutio facta est ante Ordinationem; indubie quod factum est, valet, sive liberè factum fuerit, sive ex pacto; & per consequens, qui sic ordinatur, sine titulo, seu cum titulo ficto ordinatur; ac proinde graviter peccat, & incurrit suspensionem, si Tridentinum eam innovaverit, de quo supra disputavimus.

Affirmat Garcia.

Sed quid, si patrimonium ante Ordinationem non fuerit restitutum, nunquid post Ordinationem tenetur restituere? Affirmat Garcia supra n. 171. durat enim obligatio facta in tempore, & pro tempore habili, ad l. *Celsus* 23, ff. de Recept. arbitr. & cap. *Cum dilecti*, de Dolo & contum. & quæ ibi notantur. Nec in presenti intrat remedium cap. *Oduardus*, de Solutio. quod non teneatur ultra quàm facere possit, cum sit debitor speciei. Hæc ille. Nec video quid efficaciter possit objici.

Et ideo pergo & quæro; quando ordinatus non habet aliunde, unde vivere possit, ad quid requiritur licentia Episcopi ad alienandum patrimonium, cum tunc non debeat dari licentia, sed negari?

Respondetur; posse occurrere talem necessitatem seu causam ita urgentem, ut possit ac debeat dari licentia alienandi patrimonium, etiam si ordinatus aliunde non habeat, unde vivere possit; v.g. si ipse, aut parentes eius essent captivi, & illa alienatio necessaria foret ad eorum redemptionem. Similiter si pater aut frater Clerici essent, ob homicidium, vel aliud delictum perpetratum, puniendi pena mortis, nisi parti accusanti pro remissione daretur certa quantitas, quam Clericus dare non potest, nisi alienando patrimonium.

Ratio est; quia in his, & similibus casibus, magis dedecet statum Clericalem; non succurrere necessitati propriae vel alienæ, retinendo patrimonium, quam illud alienando succurrere, & postea mendicare. Et ideo cum Episcopus ex tali causa daret licentiam alienandi patrimonium, maneret securus, id est, non obligaretur specialiter providere Clerico huiusmodi, etsi aliunde non habeat, unde vivere possit, sed solum generaliter juxta superius dicta.

Si autem sine justa causa daret licentiam, alienatio quidem subsequens valida foret; quia non prohibet Concil. alienationem, nisi absque licentia Episcopi; ipse tamen Episcopus, ultra peccatum, maneret specialiter obnoxius ad providendum ordinato; sicuti si sine titulo voluntariè, & sine justa causa eum ordinasset.

Nec hanc licentiam (inquit Garcia supra nu. 190.) videtur posse dare Vicarius Episcopi sine speciali mandato, & si sine facultate, aut sine justa causa eam daret, teneretur, sicut de Episcopo diximus; faceret enim causam suam. Et Episcopus in proposito, videtur intelligendus Episcopus domicilii alienantis, vel loci, ubi res est, aut etiam originis. Hæc ille. Apud quem plura de hac materia videri possunt; longior enim essem, si omnia vellem hic referre, & discutere. Tantum pauca adjicio pro explicatione hujus nominis, *Patrimonium*, prout hic accipitur.

Sciendum itaque non sufficere paternam hereditatem, quantumvis pater sit dives, & pauper non dicatur, qui patrem habet divitem; sed requiritur, quod verè & realiter habeat patrimonium, id est, rem certam fructiferam, de qua ipse disponere valeat, sive illam habeat ex hereditate patris, vel ei à patre vel alio sit donata.

Patet ex dicto cap. 2. Conc. Trident. ibi: *Patrimonium verè vel pensionem obtinentes*. Et ibi: *Eo quoque prius respecto, patrimonium illud vel pensionem verè ab illis obtineri*. Confirmatur ex Declaratione Congreg. supra adductâ n. 175.

Ratio est; quia alias non haberetur finis Concilii.

204.

Ad quid res quæritur licentia Episcopi, quando ordinatus non potest aliunde vivere.

205. Talis licentia data sine justa causa valet.

An Vicarius Episcopi possit dare illam licentiam.

206. Quid hic intelligatur per patrimonium.

Non suffi-
cit, quod
Clericus
habet di-
vitem pa-
trem.

2. 7.
Patent Alii
qui patri-
monium
debere con-
stitui super
re immo-
bili.
Navar.
Barbosa.

Garcia.

208.
An patri-
monium,
quod revera
habetur,
debet assi-
gnari in
titulum?
cap. 37. de
Præb. in 6.

Res est du-
bia.

209.
Conc. Trid.
non faver
patri negan-
ti.

cilii. Quid enim juvat Clericum, quod habeat divitem patrem, si pater nolit ea ministrare, quæ sunt necessaria ad congruam sustentationem? Et dato, quod hodie velit ministrare, cras poterit nolle; quæ tunc utilitas in bonis paternis? Et verò qui hodie dives est, cras poterit esse pauper, ex quibus bonis tunc vivet Clericus? Nonne cogetur mendicare aut fordidum quæstum exercere, cum dedecore sui status?

Quapropter ut melius sit provisum huic inconvenienti, putant Aliqui, patrimonium constitui debere super re immobili. Ita Navar. lib. 1. Conf. Consil. 34. in novis, & alii apud Barb. sup. n. 39. Qui tamen ordinaretur ad patrimonium in mobilibus non incurreret aliquam pœnam, juxta Navar. supra; sed curare deberet, ut quamprimum dictus titulus bonorum mobilium, converteretur in bona immobilia ad mentem Conc. Trident.

Verum si hæc est mens Concilii, & si Concilium innovavit pœnam suspensionis, quidni foret suspensus? Quippe fuit ordinatus sine titulo, à Concilio requisito. Ita docet Garcia sup. n. 106.

Notat autem hic Auctor n. 77. quod habens patrimonium sufficiens, potest promoveri, licet expressè non assignetur sibi patrimonium in titulum, nec dicatur ad titulum patrimonii; sed satis est, quod illud habeat, & succedit loco tituli. Gloss. in cap. Si Episcopus. verb. Titulum, de Præb. in 6. & favet Concilium dicto cap. 2. Hæc ille.

Sed res est dubia, ut patet ex Gloss. allegata, quæ sic ait: *Vnum scias, quod Ioan. Gof. & Innoc. tenent supra eod. Episcopus, quod quantumcumque Clericus habeat patrimonium, nisi expressè ordinetur ad titulum patrimonii sui, habet actionem contra Ordinantem ad ea, quæ dicuntur infra. Tan. & Hof. contra, dicentes eum si patrimonium habet, tacite ad titulum patrimonii ordinatum, ita quod deficiet actio: Quibus ego consentio per prædictam decret. Episcopus. si alias illud, Nisi, quod ibi ponitur, nec proprie nec exceptivè veniet: & per decret. Tuis. eo tit. in antiq. Et de hoc habes per Hof. supra de Rescriptis, Postulasti. Ita Gloss.*

Nec video, in quo Concilium faveat priori sententiæ. Immo potius contrarium apparet in his verbis: *Eo quoque prius perspecto, patrimonium illud, vel pensionem vere ab eis obtineri. Ad quid illa perspicientia, nisi ut Clericus illo titulo ordinetur?*

Et ita hodie servatur, quando nullus ordinatur, nisi expresso titulo, vel Ecclesiæ, vel patrimonii, vel paupertatis; ut patet ex Pontificali Romano tit. de Ordinatione Subdiaconi ibi: *Et Notarius unumquemque illorum vocat, dicens: N. ad titulum N. N. ad titulum patrimonii sui. F. N. professus ad titulum paupertatis.* Ad quid hoc, nisi alioquin ordinatus haberet actionem contra Ordinantem, tamquam sine titulo ordinatus? Res ergo ad minus dubia est.

Addit Garcia supra nu. 78. Si tamen aliquis haberet plura bona, seu beneficia, & ad titulum aliquorum specialiter seu nominatim ordinaretur, illa sola essent titulus, & non alia.

Sed cur hoc, si ad titulum non requiritur expressio? Quid si titulus expressus, foret fictus? Quid si nullus exprimeretur? Nunquid ideo absque titulo foret ordinatus? Vel ordinatus pluribus titulis? Quod si pluribus; quare similiter non posset dici pluribus titulis ordinatus, estò unus tantum verus titulus exprimeretur, si, ut aliqua bona sint titulus, non requiritur expressio?

Quia, inquis, quando nullus verus titulus exprimitur, non est ratio, quare potius hæc bona seu beneficia sint titulus, quam illa.

Optima responsio! Ex qua infero: ergo expressio est ratio, quare hæc bona, & non illa sint titulus; ergo ut aliqua bona sint titulus, requiritur expressio, adeoque si nulla exprimitur nulla erunt titulus; eum non sit ratio, quare potius hæc, quam illa. Quod autem contra tunc sint titulus, unde constat? Sic quippe illam ex illis bonis posset alienari, sine licentia Episcopi; quod an sit admittendum, relinquo iudicio doctiorum.

Cæterum sufficere patrimonium donatum per parentes, eà conditione, ut filius ultimus eorum habeat, interim dum beneficium aliquod aut bona alia ad eum congruam sustentationem sufficientia acquirat, dicit Sell. in Select. Cap. 3. num. 2. fuisse resolutum à S. Congregatione. Episc. & Reg. in Eugubina 22. Julii an. 1590.

Itemque sufficere patrimonium assignatum à patre in bonis, quæ sunt directi domini ecclesiæ, & de quibus solvitur quedam transmissio in recognitionem, quatenus utilitas bonorum eorum, filio legitime transferri videtur ad illius vitam honestè sustentandam debent sufficienti, dicit Aldan. in Compend. ca. 2. sol. lib. 1. tit. 3. n. 4. fuisse resolutum in Lucana 7. Sept. 1630.

Denique, ut limitem imponam huic Conditioni, titulus patrimonii extenditur ad titulum donationis, ut patet ex sequenti Decretatione Card. Potesi aliquis ad factos Ordines promoveri ad titulum bonorum, quæ donantur: si tamen Episcopus cavere eum assumendum pro necessitate vel communitate Ecclesiarum, donationes, huiusmodi veri & alij, ulla fraude in forma valida sunt, de sui bonis, quæ promovendo sufficienti ad vitam honestè sustentandam, quæq; deinceps nullo modo alienari possunt, sine licentia Episcopi, donec beneficium sufficienti ad vitam, vel aliunde habeat, unde vivere poterit.

Ubi nota ly Pro necessitate vel communitate Ecclesiarum. Quæ utique necessitas, vel licentia commoditas (inquit Gar. sup. n. 74.) regulariter adest, præsertim in personis doctis & probatæ vitæ; & ideo regulariter potest quibus etiam hodie, ordinari ad titulum patrimonii.

Flam. Paris. vel pensionis, Flam. Paris. dict. l. 2. c. 6. n. 84 & ita practicatur.

213. Decl. Card. pro parte affi. Pro quo conducit sequens Declaratio sacre Congr. Concilii: Cum ad patrimonium vel pensionis Ecclesie tit. ordinari non possint, nisi illis quos Episcopus iudicaverit assumendos pro necessitate vel utilitate Ecclesiarum suarum, iuxta cap. 2. sess. 21. Clerici autem absentes, Ecclesie necessitatem habentibus, ante subvenire, aut utilitatem aliquam asserere non possunt, quoniam an huiusmodi Clerici luras dimissorias Episcopus concedere possit? Congregatio censuit posse, & ad eum spectare.

Sed quare ego, quo fundamento id censuit Congregatio? Nam in petitione supponitur, quod illi Clerici nec sint necessarii, nec utiles suis Ecclesiis; & quod secundum Trident. non possint ordinari, nisi pro necessitate vel utilitate suarum Ecclesiarum: quis ergo dedit Congregationi potestatem declarandi, contra expressa verba Tridentini? Nisi forte dixeris, Congregationem non fuisse locutam de Ordinatione, sed tantum de lites dimissorias, relinquendo examinationem tituli Episcopo, ad quem tales Clerici dimittuntur; & tunc illa Declaratio non conducit ad propositum.

214. Videtur non semper adesse. Et verò, si semper est necessitas, vel utilitas, cur potius illa particula additur ad titulum patrimonii, vel pensionis; quam ad titulum beneficii? Hæc satis de titulo congruæ sustentationis: plura apud Auctores hic citatos reperies, quæ brevitate gratiã omisi. Nunc tempus est, ut tempora Ordinationum paucis antehæmus; neque enim fas est singulis diebus conferre Ordines sacros, sed certa tempora à jure definita sunt, ut patebit ex Concl. sequenti, quæ talis est:

CONCLUSIO VII.

Ordines conferri, & suscipi debent certis anni temporibus.

215. Quo tempore possint conferri. Suppono, primam Tonsuram posse conferri & suscipi quocumque die, hora & loco. Ita lego in Pontificali Romano tit. de Ordinibus conferendis ibi: Clericatus seu prima Tonsura: quocumque die, hora, & loco conferri potest.

Et titulo de Clerico faciendo: Clericus, inquit, fieri potest etiam extra Missarum solemniam quocumque die, hora & loco. Supple. decenti.

216. Tempus consecrationis Episcopi. De temporibus autem Ordinationum hæc statuit idem Pontificalis; imprimis de consecratione Episcopi Tit. de Consecratione electi in Episcopum: Statuta die Consecrationis, que debet esse Dominica, vel Natalium Apostolorum, vel etiam festiva, si seminus Pontifex hoc specialiter indulerit.

Deinde de alijs Ordinationibus Tit. de Ord. conf. Tempora Ordinationum sunt. Sabbata in

omnibus quatuor temporibus. Sabbatum ante Dominicam de Passione & Sabbatum sanctum. Minores vero Ordines possunt dari singulis Dominicis & festivis diebus duplicibus, ubicumque (id est, in quocumque loco decenti) in mane tamen; id enim magis convenit; etiam extra Missarum solemniam, ut dicitur Tit. de minoribus Ordinibus.

At verò majores Ordines non nisi intra Missa celebrationem, adeoque non nisi in loco ubi Missa celebratur. Licet enim hoc expresse non dicatur in Pontificali, tamen satis colligitur ex eo, quod majores Ordines dicat posse conferri extra Missarum solemniam, quod indubie etiam dicitur de Majoribus, si id aliquando liceret.

Deinde sic lego Tit. de Ord. confer. Quando autem Pontifex extra Missarum solemniam est promotus aliquos ad primam Tonsuram, vel ad quatuor majores Ordines suscipi, quod habeat solam supra rochetum, vel supra superpelliceam (si sit Religiosus) & mitram simplicem. Cum autem est celebratur pro sacris Ordinibus conferendis, habere debet sandalia & omnia paramenta Pontificalia & dicere Pfalmum: Quam dilecta &c.

Ubi clarissime supponit, Episcopum pro sacris Ordinibus conferendis debere celebrare; idque intelligo non solum de concordentia aliqua, ut supra explicavi, sed in mane tamen; sed etiam de stricta obligatione, ita ut Episcopus graviter peccaret, conferens aliquem Ordinem sacrum extra Missarum solemniam, est enim res gravis, præsertim cum aliqui doceant, id requiri ad velorem.

218. Angelus verb. Ordo. 4. num. 9. sic scribit. Utrum possint conferri post prandium? Respondeo quod non, tamen si conferuntur, tenent, secundum Hug. 75. dist. Ordinationes, & Ber. Lau. Jo. & Goff. in dicto cap. De eo. Raynerius verò ponit jejunium Ordinantis & ordinati inter illa, quæ sunt in dubio, an sint de substantia, vel ne: & propterea tenet, quod totum sit reiterandum; quia non dicitur reiteratum, quod nescitur factum, cap. Veniens, de Presbyt. non baptizato.

Contrarium tamen credo verius in minoribus Ordinibus per notata in dicto cap. Litteras. & 75. dist. Quod à patribus, in quibus Missa non est de necessitate. Sed in majoribus dixerem cum Raynerio; cum Missa sit de substantia, ut notat Do. Anto. in dicto cap. Litteras, &c. Ille. Idem docet Sylvester verb. Ordo. 2. q. 9. Sed tu tene cum alijs communiter, quod Missa non est de substantia etiam Ordinis sacri.

Quantum ad locum, in quo debeant conferri Ordines sacri, sic scriptum est in Pontificali Romano tit. de Ord. confer. Ordinationes sacrorum Ordinum statuta sunt temporibus, ac in Cathedrali Ecclesia, vocatis presentibus, ad id Ecclesia Canonice publice celebrentur: si autem in alio accessu loco præsentem Clero loci dignior, quantum fieri poterit, Ecclesia semper adcat. Quod desumptum est ex

distib. num.

217. Majores Ordines non possunt conferri nisi intra Missa celebrationem.

An Missa sit de substantia. Angelus. An jejunium ordinantis & ordinati sit de substantia. Raynerius.

219. Quo loco debeant conferri Ordines sacri. Romif. Romif.

distib. O